

AKCIJA

**LIETUVI, PIRK
VAISMEDĮ
UŽAUGINTĄ
LIETUVOJĖ**

VISĄ RUGSĖJO IR SPALIO MĖNESĮ IKI
50 % PIGIAU

ŪKIO
GĖRYBĖS

JUOŽA AMŠIEJŲ

Į MEDELYNĄ ADRESU.: ALYTAUS APSKRITIS, VARĖNOS R.
SARAPINIŠKIŲ K. TEL. 8 624 41707, 8 618 37513

Alytaus Naujienos

Alytaus krašto laikraštis

Nr. 109 (13192) 2018 m. rugsėjo 25 d., antradienis. Kaina 0,50 Eur

Atminimo
akmenys –
Vilniaus, Pulko
ir Užolankos
gatvėse

3 psl.

Numalšintas „ALKIS“:
alytiškiai mokėsi iš svetimų
sėkmių ir nesėkmių, kad jų
nekartotų ir sukurtų
kultūros sostinę kasdien

6 psl.

Paskui „Dainavą“
ir svajonę – Peru,
Kolumbija

**10, 11,
12 psl.**

Simono Daukanto aikštėje, prie dvasinių pietų stalo su tais, kurių idėjos gerumu susijusios

Socialinė darbuotoja Laimutė Gliebienė prezidentės Dalios Grybauskaitės buvo pakviesta susitikti su Popiežiumi prie prezidentūros. Ji iš labai arti klausėsi Jo Šventenybės pontifiko ir Lietuvos prezidentės sveikinimo kalbų.

Zitos STANKEVIČIENĖS ir Mariaus MORKEVIČIAUS (ELTA) nuotr.

Rugsėjo 22-oji, pirmoji Šventojo Tėvo vizito diena, prasidėjo keturiasdešimt minučių po vidurdienio susitikimu Simono Daukanto aikštėje su Lietuvos Respublikos prezidente Dalia Grybauskaite ir valdžios bei pilietinės visuomenės atstovais, diplomatinio korpuso nariais. Vardinį prezidentės D. Grybauskaitės kvietimą, kitiems neperduodamą su sėdima vieta, atvykti į Simono Daukanto aikštėje rengiamą susitikimą su Jo Šventenybe Popiežiumi Pranciškumi gavo vienintelė alytiškė Laimutė Gliebienė. Tą laiką ponja Laimutė vadina neįkainojamais dvasiniais pietumis.

Skaitykite **5 psl.**

Alytaus miesto ir rajono savivaldybių gyventojų dėmesiui!

Alytaus miesto ir rajono savivaldybių skelbtą viešą konkursą dėl dantų protezavimo paslaugų teikimo Alytaus miesto ir rajono savivaldybių gyventojams laimėjo UAB „PRODENTA“.

Jei esate įtrauktas (-a) į Vilniaus teritorinės ligonių kasos (TLK) dantų protezavimo eilę ir esate gavę antrą TLK pranešimą, nedelsdami kreipkitės į UAB „PRODENTA“ adresu Naujoji g. 48, Alytus (suaugusiųjų poliklinika, I a.).

**Skambinkite tel.: (8 315) 39 575,
8 604 15 628.**

Nustebino plynai iškirstas miškas

„Alytaus naujienų“ redakcijoje apsilankęs Alytaus rajono Raitininkų seniūnijos Lydekininkų kaimo gyventojas Petras Survila sakė negalintis būti abejingas plynai iškirstam miško plotui šios seniūnijos Bugonių kaime, netoli Rūžio ežero. Vyrai sukėlė įtarimų toks kelias dienas trukęs miško kirtimas, jam kilo įtarimų, ar tai vykdyta teisėtai, kodėl nesustabdyti plynai miškų kirtimai užfiksavus taip iškirstus plotus Labanoro girioje. Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus Alytaus teritorinio poskyrio, išduodančio leidimus miškų kirtimams, vadovas pateikė informaciją apie plyną kirtimą Bugonių kaimo miške.

„Vietoj brandaus pušyno paliekama tiesiog aikštelė. Medieną veža naktimis. Ar taip gali būti? Čia kaip Labanoro girioje, ar nereikia stabdyti miško kirtimo?“ – sakė Raitininkų seniūnijos gyventojas Petras Survila.

Zitos STANKEVIČIENĖS nuotr.

Skaitykite **5 psl.**

**Juozas Steponas DANILEVIČIUS
(1936 – 2018)**

2018 m. rugsėjo 17 d. netekome habilituoto mokslų daktaro, profesoriaus, žinomo terapeuto endokrinologo, Respublikinės premijos laureato Juozo Stepono Danilevičiaus.

Dzūkijos krašto sūnus J.S.Danilevičius gimė 1936 m. gruodžio 23 d. Alytuje. 1963 m. baigė Kauno medicinos institutą ir įgijo gydytojo specialybę. Toliau mokėsi Kauno medicinos instituto Hospitalinės terapijos aspirantūroje, 1967 m. apgynė medicinos mokslų daktaro disertaciją.

J.S.Danilevičius tolesnę darbinę veiklą susiejo su pedagogine ir moksline veikla. 1976 m. jam suteiktas pedagoginis docento vardas, o 1987 m., jau apgynus habilituoto daktaro disertaciją, jam suteiktas profesoriaus vardas. Kūrybiškiausi metai pareikalavo ištvermės, kantrybės tyrinėjant Lietuvoje dar mažai žinomą endokrinologijos sritį. Daug prisidėjo, kad 1972 m. Kauno klinikose būtų įsteigtas pirmasis šalyje Endokrinologijos skyrius.

1989 m. J.S.Danilevičius aktyviai kūrė Lietuvos diabeto asociaciją ir iki 1996 m. buvo jos viceprezidentas. 1990 m. išrenkamas naujai įkurtos Kauno endokrinologijos klinikos vadovu, kuriai vadovavo iki 2002 m.

Vėliau tęsė profesoriaus pedagoginę ir klinikinę veiklą, specializavosi daugelyje užsienio šalių. 1990 – 1997 m. jis buvo Sveikatos apsaugos ministerijos vyriausiasis endokrinologas, kūrė Lietuvos cukrinio diabeto programą. Profesorius buvo žurnalų „Actamedica Lithuanica“, „Lietuvos endokrinologija“, „Diabeto panorama“ bei laikraščio „Diabetas“ redakcinės kolegijos narys.

Kartu su bendraautoriais paskelbė dvi monografijas, tris vadovėlius aukštųjų mokyklų studentams, per 20 mokomųjų leidinių bei daugiau kaip 200 mokslo publikacijų. Skaitė pranešimus Lietuvos ir tarptautinėse mokslinėse konferencijose, vadovavo doktorantų disertaciniais darbais.

2006 m. už nuopelnus Lietuvos Respublikai ir už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje prof. habil. dr. J.S.Danilevičius apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi.

Profesorius garsėjo ne vien nuopelnais darbo ir mokslo srityse. Meninė nuoširdaus ir jautraus dzūko prigimtis atsiskleidė jo grožinėse ir poezijos knygose „Prie kelio: vaikystė, jaunystė, branda: poezija“ (2004 m.), „Toli nuo saulės: eilėraščiai ir miniatiūros“ (2005 m.), „Tiesos šešėliai“ (2006 m.), „Sulaikyk gyvenimą už rankos“ (2007 m.) ir „Raudos“ (2009 m.).

Skaitydamos jo eilėraščius, epigramas, aforizmus, eseistinius ir poezijos žanro kūrinius supranti, koks tai buvo nepaprastai kuklus, visa širdimi atsidavęs pasirinktas profesijai medikas, gerbiantis kolegas, bendradarbius ir save.

Alytaus mokslininkų draugijos „Vizija“ nariai su didele pagarba mena žymaus kraštiečio aktyvų dalyvavimą mūsų renginiuose. Mename jį nuolat maloniai besišypsantį ir bendraujantį, atidų, jautrų, visada pasirengusį patarti, pakonsultuoti ar padėti. Mename J.S.Danilevičiaus aktyvią pilietinę poziciją, nesumeluotą patriotizmą ir nerimą dėl Lietuvos ateities, išsakytą jo knygose ir krašto mokslininkų konferencijoje „Lietuva – kur tu eini“. Mokomės iš jo gyvenimo pavyzdžio, gerbiame šviesų atminimą.

Nuoširdžiai užjaučiame velionio žmoną ir artimuosius.

Alytaus mokslininkų draugijos „Vizija“ taryba

VIENU ATODŪSIU

DŽIAUGSMO PAMOKA

Prisipažįstu – nesu toks nuoširdus tikintysis, kokie buvo tėtė ir mama. Tačiau pastarosios dienos paveikė, manau, visus. Aš jas laikau džiaugsmo pamoka. Ir prisimenu vaikų literatūros klasikės Eleanoros H. Porter „Polianą“: „Sakė, jeigu Dievas pasirūpino aštuonis šimtus kartų (Biblijoje – K.M.) palinkėti mums, kad linksmintumės ir džiaugtumės, vadinasi, jis tikrai norėjo, kad mes taip darytumėm – vienaip ar kitaip.“

**Kęstutis
MILIAUSKAS**

Atviras Sauliaus Janulevičiaus laiškas

Alytiškiams ir LRLS Alytaus miesto skyriaus nariams

Dėl mano sprendimo pasitraukti iš Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio (LRLS) narių gretų

2018 m. rugsėjo 22 d.

Šiandieną sukanka dešimt metų, kai aš aktyviai dalyvauju Lietuvos politiniame gyvenime.

Dar 2014-aisiais, matydamas pasyvų ir neproduktyvų Alytaus liberaldemokratų darbą bei būdamas liberalių pažiūrų, nusprendžiau tapti LRLS nariu ir tęsti savo, kaip politiko, veiklą, skirtą pateisinti miestelėnų lūkesčius.

Didžiausias mano įkvėpėjas priimant šį sprendimą buvo tuometis Liberalų sąjūdžio Alytaus skyriaus pirmininkas, Alytaus miesto savivaldybės tarybos narys Gediminas Jegelevičius.

2015 metais savivaldybių tarybų rinkimuose gavau 534 rinkėjų balsus ir rinkimų liberalų sąrašą pakilau iš penktos vietos į ketvirtą. Šiuose rinkimuose Liberalų sąjūdis Alytaus miesto savivaldybės taryboje gavo tris vietas.

G.Jegelevičiui atsisakius tarybos nario mandato, man buvo įteikti Alytaus miesto tarybos nario įgaliojimai.

Nuo tada ir prasidėjo mano bei Liberalų sąjūdžio nario Arvydo Švirnicko nesutarimai priimant sprendimus dėl balsavimų bei kitų skyriuje svarstomų klausimų.

Išsiskyrus mūsų nuomėms vienu ar kitu klausimu skyriaus taryboje, įvairiomis priemonėmis viršesnis visada stengdavosi būti kolega. Mano nuomonė būdavo ignoruojama, o jam vienam galvojančiam – toleruojama.

Geriausias pavyzdys – taryboje priimtas sprendimas dėl švietimo sistemos įstaigų buhalterijų etatų naikavimo, centralizuojant

Saulius Janulevičius: „Politinėje veikloje įgyta patirtis ir žinios, dirbant šalia dvylika metų tarybai atidavusio Gedimino Jegelevičiaus, leis man tęsti politinę-visuomeninę veiklą. Dirbsiu drauge su tais, kurie tiki, supranta ir vertina idėjas, kurie kuria ateitį alytiškių labui.“

Zitos STANKEVIČIENĖS nuotr.

šią paslaugą.

Liberalų sąjūdžio skyriaus taryba nusprendė balsuoti vienaip, o kolega A.Švirnickas tarybos posėdžio metu balsavo priešingai. Tuomet skyriaus taryba problemų dėl tokio poelgio nematė.

Kai aš viešai pradėjau pasisakinėti dėl netinkamo savivaldybės tarybos valdančiosios daugumos darbo, viešinau neteisingus sprendimus, buvau ignoruojamas ir kritikuojamas.

Galiausiai už pasirašytą interpeliaciją mero pavaduotojams buvau perduotas svarstyti LRLS etikos komisijai dėl netinkamo elgesio.

Dar vienas mane žeidžiantis atvejis – kai dėl

man neaiškių priežasčių buvau pašalintas iš Alytaus miesto savivaldybės saugaus eismo komisijos.

Į šią buvau deleguotas mero sprendimu ir joje aktyviai dirbau. Liberalų sąjūdžio frakcijos nariai, mano kolegos, dirbdami valdančiojoje daugumoje, nieko nedarė, kad tai neįvyktų. Paaiškinimo, už ką buvau pašalintas iš šios komisijos, negavau iki šiol.

Darau išvadą, kad Liberalų sąjūdžio Alytaus skyriaus nariams taikomi dvejoji standartai. Po šių ir daugybės kitų smulkesnių atvejų, taip pat Liberalų sąjūdžio skyriaus kai kurių narių ignoravimo atvejų, supratau, kad mano aktyvi

Prisijunk ir tu — būk aktyvus ištisus metus!!!

Šėlionės vandenyje, „Nirvana Fitness“ treniruotė su Gerda Venecvičiute, rudens gėrybių vaisės ir puiki nuotaika ankstyvą rytą, privertusi išskleisti sparnus ir pakilti nuo žemės, – štai taip Alytaus sveikuoliai pradėjo visą savaitę truksiantį BEACTIVE renginių maratoną.

Europos sporto savaitė, skatinanti sportą ir fizinį aktyvumą, organizuojama Europos Komisijos iniciatyva nuo 2015 metų. Šia iniciatyva siekiama, kad daugiau žmonių sportuotų ir būtų fiziškai aktyvūs, taip pat suprastų sporto ir fizinio aktyvumo naudą.

Šiais metais savaitė skirta senjorams ir ne tik, nepriklausomai nuo socialinės padėties ar sportišku-

mo lygio. Savaitės renginiai suburia eilinius žmones, valdžios institucijas, sportinius judėjimus, pilietinės visuomenės organizacijas ir verslininkus, įkvėpia ir atveria europiečiams daugiau galimybių reguliariai sportuoti ir mankštintis.

Alytaus sveikuolių klubas „Ryžtas“ ir Alytaus miesto visuomenės sveikatos biuras aktyviai priside-

Prisijunk ir Tu – kviečia Alytaus sveikuoliai.

da prie Europos sporto savaitės renginių. Kiekvieną Europos sporto savaitės ankstyvą rytą nuo 7.00 val. alytiškiai kviečiami prie Mažosios Dailidės ežerėlio mankštos ir grūdinimosi

procedūrų su klubo vadovė Jūrate Marčiulaitiene ir kineziterapeute G.Vencevičiute.

Alytaus sveikuolių klubo „Ryžtas“ inf.

REDAKTORIUS IR DIREKTORIUS
Romas Burba – 51 449,
romas@ana.lt

REDAKTORIAUS PAVADUOTOJA
Rūta Jasionienė – 5 14 87,
ruta@ana.lt

SEKRETORIATAS:
Ilona Šulinskė – 51 487

KORESPONDENTAI:
Laura Baliukonienė – 51 342, laura@ana.lt
Rita Krušinskaitė – 5 14 87, rita@ana.lt
Aldona Kudzienė – 51 342, aldona@ana.lt
Alma Mosteikaitė – 51 435, alma@ana.lt
Saulė Pinkevicienė – 51 377,
saulepinkeviciene@gmail.com

FOTOKORESPONDENTĖ
Zita Stankevičienė – 51 592, zita@ana.lt

KOMPIUTERINĖ –
51 398, reklama@ana.lt

SKELBIMAI, REKLAMA, REKLAMOS VADYBININKĖ – Asta Cibulskienė – 51 956, 8 612 64 650, skelbimai@ana.lt

BUHALTERIJA – 51 956, 8 612 64 650, buhalterija@ana.lt

FAKSAS – 51 449, 51 956.

REDAKCIJOS ADRESAS:
S.Dariaus ir S.Girėno g. 4, 62137 Alytus.

Laikraštis išeina antradienį, ketvirtadienį, šeštadienį. Apimtis 3 spaudos lankai. Tiražas 4963 egz. LEIDĖJAS: uždaroji akcinė bendrovė „Alytaus naujienos“. ISSN 1392-6217. Elektroninė versija ISSN 2351-5147. Rankraščiai negrąžinami. Elektroninis paštas info@ana.lt Reklamai: reklama@ana.lt

spaudė
ALYTAUS SPAUSTUVĖ www.asp.lt
tel. 737 86

Vietos veiklos grupėms bendradarbiauti — parama

Jei turite gerų idėjų, kaip vietos veiklos grupės (VVG) galėtų bendradarbiauti, nepraleisti progos ragina Žemės ūkio ministerija, kuri jau ketvirtą kartą kviečia teikti paraiškas pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (KPP) priemonės „LEADER“ veiklos sritį „VVG bendradarbiavimo projektų rengimas ir įgyvendinimas“. Paraiškos priimamos nuo rugsėjo 17 iki spalio 15 dienos.

Įvairiapusė veikla

Kauno rajono vietos veiklos grupės pirmininkė, administracijos vadovė Kristina Švedaitė-Damašė pasakojo, kad pagal šią priemonę su partneriais lenkais jau baigia įgyvendinti tarptautinį projektą „Jie skrenda“.

„Šis projektas su Lenkija susijęs tuo, jog S. Dariaus ir S. Girėno „Lituanica“ nukrito būtent mūsų partnerių VVG „Lider Pojezierza“ teritorijoje. Šiemet buvo minimos 85-osios skrydžio metinės. Ta proga organizuoti tarptautiniai tautodailininkų plenerai tiek ant sklandytojų kalvos Netoniuose, Kauno rajone, tiek Lenkijoje, kur vyko jaunimo stovyklos. Lenkijoje, Pščelnike, buvo rekonstruota ir modernizuota S. Dariaus ir S. Girėno žūties vietos memorialo aplinka — atnaujintos medinės pavėsinės, papuoštos lenkiškos ir lietuviškos drožybos elementais. Jaunimas sukūrė filmą apie lakūnų žygdarbio svarbą. Šiam projektui įgyvendinti buvome gavę apie 37 tūkst. Eur paramos“, — sakė K.Švedaitė-Damašė.

Kretingos rajono kaimo plėtros asociacijos administravimo

vadovė Lina Stanienė sakė, jog planų teikti paraišką pagal šią „LEADER“ veiklos sritį ateityje yra, tačiau kol kas konkrečių partnerių dar neturi: „Mes norėtume įtraukti jaunimą į aktyvias visuomenines, švietėjiškas veiklas kaime. Tai galėtų būti bendrų tarptautinių edukacinių ir bendradarbiavimo stovyklų organizavimas, skatinantis kaimo jaunimo užimtumą, aktyvios saviraiškos, pasidailijimo gebėjimai ir naujų įgūdžių įgijimo galimybės. Idėja galėtų būti įgyvendinama bendradarbiaujant su Lietuvos ir artimo užsienio kaimynais lenkais ar latviais. Tačiau mes atviri ir kitoms idėjoms, kuriančioms pridėtinę vertę kaime.“

Orientuota į kaimo vietas

Žemės ūkio ministerijos 2-ojo Europos Sąjungos paramos skyriaus vyriausioji specialistė Jolanta Vaičiūnienė akcentavo, jog paramos pagal KPP „LEADER“ priemonės minėtosios veiklos sritį gali kreiptis tik kaimo vietovių arba dvisektorės vietos veiklos grupės, kurios įgyvendina patvirtintas vietos plėtros strategijas.

Remiami VVG teritorinio (iki

Projekto „Jie skrenda“ įgyvendinimo akimirka. Kauno rajono jaunimo ir bendruomenių atstovai Lenkijoje, S. Dariaus ir S. Girėno žūties vietoje.

Kauno rajono VVG archyvo nuotr.

100 tūkst. Eur, paramos intensyvumas 95 proc.) ir tarptautinio bendradarbiavimo projektai (iki 100 tūkst. Eur, paramos intensyvumas 100 proc.). Taip pat teikiama parengiamoji techninė parama, kuri galima tik tarptautiniams projektams inicijuoti (iki 3 tūkst. Eur, paramos intensyvumas 100 proc.). Priemonė finansuojama iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

Lietuvoje akivaizdus regionų atotrūkio nuo didžiųjų šalies miestų

problema. Tad pagrindinis šių projektų tikslas — per bendradarbiavimo veiklą siekti efektyvesnio vietos plėtros strategijos prioritetų, tikslų ir priemonių įgyvendinimo, taip pat pasidalyti žiniomis

Užs. Nr. 0128

Atminimo akmenys — Vilniaus, Pulko ir Užulankos gatvėse

Minėjimas prie Vidzgirio miške esančio žydų genocido memorialo.

Minint Lietuvos žydų genocido aukų atminties dieną, keturių Lietuvos miestų ir miestelių šaligatviuose įmontuoti aštuoni nauji Atminimo akmenys. Trys iš jų skirti pagerbti Alytuje gyvenusiems žydų tautybės žmonėms. Akmenų įdėjimas sutapo su Vilniaus geto likvidavimu, kai naktį iš rugsėjo 23-iosios į rugsėjo 24-ąją pradėtas ir baigtas geto sunaikinimas.

Saulė PINKEVIČIENĖ

Alytuje Atminimo akmenimis įamžintas dviejų buvusių miesto tarybos narių Mendelio Bokšickio ir Šmuelio Beiralo atminimas. M.Bokšickis taip pat rūpinosi ir Alytaus gaisrų gesinimo sistemos tobulinimu, suprojektavo neužšalancias ir neuždumblėjančias požemines vandens talpyklas.

„Alytuje buvo labai didelė žydų bendruomenė, kurios šiandien nebeturime. Ilgus metus buvo kalbėta, kad reikia įamžinti šių žmonių atminimą, ypač tu,

Šmuelio Beiralo Atminimo akmuo įdėtas šaligatvyje prie pastato Pulko gatvėje numeris 1.

kurie smarkiai prisidėjo prie Alytaus miesto gyventojų — tiek žydų, tiek lietuvių — gerovės. Mendelio Bokšickio ir Šmuelio Beiralo nuopelnai miestui labai dideli“, — sako Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazijos mokytoja Meilė Platūkienė. Atminimo akmenų dėjimą Alytuje M.Platūkienė inicijavo kartu su Putinų gimnazijos mokytoja Vi-

lija Baguckiene, iniciatyvą parėmė Lietuvos žmogaus teisių centras ir Alytaus miesto savivaldybė.

Atminimo akmuo M.Bokšickiui įrengtas Vilniaus g. 2., prie namo su liūtukais, Š.Beiralui — Pulko g. 1.

Giminaičio iniciatyva Atminimo akmuo ženklina ir Hiršos Kalmanavičiaus atminimą. Jis

skirtas mokytojui, Alytuje dirbusiam dvidešimt metų. Visi trys Alytuje įamžinami žydai Holokausto neišgyveno: M.Bokšickis žuvo Vilniaus gete, Š.Beiralis ir H.Kalmanavičius nužudyti akcijų Alytuje metu. Atminimo akmuo H.Kalmanavičiui įrengtas Užulankos g. 30, kur jis dirbo mokytoju Alytaus žydų vidurinėje mokykloje.

„Visi šie žmonės — įdomios asmenybės, kurių likimai — labai sudėtingi. Kviečiame susipažinti su šiais žmonėmis puslapyje www.atminimoakmenys.lt ir lankyti akmenis, pamatyti vietas ir erdves, kuriose vyko Holokausto metu sunaikintas gyvenimas“, — sako Lietuvos žmogaus teisių centro atstovė Simona Gaidytė.

Zitos STANKEVIČIENĖS nuotr.

Vicemerė Valė Gibienė: „Sprendimas dėl magnetinio rezonanso tomografo surastas“

Magnetinio rezonanso tomografu kasmet atliekama apie 5 tūkst. tyrimų, kurie yra labai reikšmingi onkologinių ligų profilaktikai.

Alytiškių taip laukiamo magnetinio rezonanso tomografo pirkimo procedūrai einant į pabaigą, vėl atsiranda nepatenkintų šiuo pirkimu. Savivaldybės žiniomis, Vyriausybės atstovo tarnybą pasiekė miesto tarybos nario Aurelijaus Jaruševičiaus skundas.

„Visada buvo nenorinčių pirkti naują įrangą ligoninei. Alytiškiams magnetinio rezonanso tomografu būtų galėję naudotis jau nuo šių metų pradžios: – teigia Alytaus miesto savivaldybės mero pavaduotoja Valė Gibienė. – Dar pernai rugpjūčio mėnesio tarybos posėdyje svarstant klausimą dėl naujo magnetinio rezonanso tomografo įsigijimo, tarybos narys Jurgis Krasnickas pateikė alternatyvą dėl lėšų skyrimo įrangos remontui. Tokiu būdu buvo sustabdytas naujos įrangos pirkimas ir pradėtas remontas, nors jau tada buvo akivaizdu, kad remontuoti senąją įrangą yra neefektyvu. Liūdna, kad taip reikalinga įranga tapo politikų įrankiu“.

Magnetinio rezonanso tomografu kasmet atliekama apie 5 tūkst. tyrimų, kurie yra labai reikšmingi onkologinių ligų profilaktikai. Pasak Alytaus apskrities S.Kudirkos ligoninės direktoriaus Artūro Va-

siliausko, senasis magnetinio rezonanso tomografas naudojamas jau 10 metų. Praėjusiais metais, sugedus savivaldybei priklausančiam magnetinio rezonanso tomografui, Alytaus miesto savivaldybės taryba jo remontui skyrė 45 998,15 Eur, o kol jis buvo taisomas, ligoninės pacientai važinėjo tirtis į kitus miestus ir tai tebedaro iki šiol.

Alytaus apskrities S.Kudirkos ligoninė yra didžiausia Alytaus regiono sveikatos įstaiga. Magnetinio rezonanso tomografas ligoninės medikams būtinas darbo įrankis, jis padeda tiksliau ir greičiau nustatyti diagnozę sveikatos problemų turintiems pacientams. Ar alytiškiams tyrimai nauju magnetinio rezonanso tomografu bus atliekami dar šiemet, turėtų paaiškėti iki spalio pabaigos.

Viešųjų ir užsienio ryšių skyriaus inf.

„Lyčių lygybė savivaldoje: Šiaurės Europos patirtis“

Šių metų spalio 4–5 dienomis Vytauto Didžiojo universitete, Kaune, pirmą kartą vyks savivaldybėms skirta konferencija.

Pagrindinis konferencijos tikslas – perduoti Šiaurės Europos šalių – Danijos, Islandijos, Norvegijos, Suomijos, Švedijos – miestų ir savivaldybių patirtį Lietuvos savivaldybėms tose lyčių lygybės įgyvendinimo srityse, kurios šiuo metu Lietuvos savivaldoje yra aktualiausios. Nors lyčių lygybės politiką įgyvendinti įpareigoja įstatymai, tačiau Lietuvoje vis kyla klausimų, kaip ją įgyvendinti praktikoje – savivaldos lygmeniu. Konferencijos metu bus nagrinėjamos kurios pagrindinės temos: savivaldybė kaip darbdavė, lyčių lygybės dėmens integravimas į savivaldybės veiklą, smurto atimtoje aplinkoje prevencija, moterų ekonominės veiklos skatinimas. Sesijų metu įgytas žinias renginio dalyviai galės toliau gilinti praktiniuose užsiėmimuose.

Konferencijoje kviečiami daly-

vauti savivaldybių specialistai, kurie dirba lyčių aspekto integravimo klausimais, yra atsakingi už socialinių paslaugų ir strateginį planavimą, personalo valdymą, verslumo skatinimą, švietimą. Taip pat kviečiami dalyvauti ir nevyriausybinių organizacijų atstovai, kurie dirba konferencijoje nagrinėjamais klausimais.

Registracija į renginį vyksta iki spalio 1 dienos el. paštu renginys.siaurespatirtis@urm.lt.

Renginį organizuoja LR užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija. Partneriai: LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Kauno miesto savivaldybė, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Vytauto Didžiojo universitetas, Kauno technologijos universitetas, Šiaurės ministrų tarybos biuras Lietuvoje, Europos lyčių lygybės institutas, Norvegijos ambasada ir Švedijos ambasada.

Jonė VASILIAUSKAITĖ

Maloniai kviečiu rugsėjo 29 d. 11.30 val. į

JANINOS BALEVIČIENĖS
antrosios piligriminių kelionių knygos

**„Šv. Jokūbo kelio vingiais“
SUTIKTUVES**

Pristatymas vyks Alytaus kraštotyros muziejaus salėje (Savanorių g. 6).
10.30 val. Šv. Mišios Angelų Sargų bažnyčioje.

Labai lauksiu susitikimo su Jumis.

Knygos autorė

VMI stiprina partnerystę su Alytaus smulkiojo verslo atstovais

Siekdami užtikrinti partnerystę su sąžiningais mokesčių mokėtojais, rugsėjį Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) specialistai lankėsi Alytaus turguje, kuriame gyventojai ir smulkiojo verslo atstovai galėjo susipažinti su individualios veiklos įregistravimo galimybėmis, išsiaiškinti mokesčių deklaravimo ir mokėjimo aspektus, kartu su mokesčių administratoriaus atstovų pagalba užsiregistruoti VMI vykdomame Kvitų žaidime. Apie vykdytą iniciatyvą ir didėjančią mokesčių mokėtojų sąmoningumą plačiau pasakoja Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos viršininkė Judita Stankienė.

– Kodėl mokesčių administratorius vykdo tokias iniciatyvas kaip pastaroji?

– Būdami mokesčių mokėtojų partneriais ir užtikrindami aktyvų bendradarbiavimą su smulkiojo verslo atstovais, nuolat vykdomame panašius apsilankymus tur-gavietėse ar kitose smulkiojo verslo sutelktinėse vietose, kuriose galime akis į akį pasikalbėti su mokesčių mokėtojais, patarti bei nuoširdžiai įsigilinti į klausimus, susijusius su mokesčių deklaravimu ar individualios veiklos vykdymu. Alytuje vykdyta iniciatyva – puikus pavyzdys, kad VMI specialistų konsultacijos yra naudingos tiek verslininkams, tiek gyventojams. Sulaukėme itin didelio susidomėjimo Kvitų žaidimu bei įvairių klausimų apie individualios veiklos vykdymo galimybes, sąžiningą mokesčių apskaičiavimą. Smulkiojo verslo atstovai taip pat aktyviai domėjosi ir jų laukiančiomis naujovėmis.

– O kokias pagrindines naujoves galėtumėte išskirti?

– Pagrindinė naujovė – tai smulkiajam verslui sukurtas nuotolinių apskaitos paslaugų posistemis (toliau – i.APS), kuris pradės veikti jau kitų metų pradžioje ir bus skirtas individualia veikla užsiimantiems verslininkams. i.APS yra skirtas tik fiziniams asmenims, vykdantiems individualią veiklą pagal pažymą ir / ar įsigijusiems verslo liudijimą. Šis nemokamas įrankis palengvins pajamų apskaitą ir leis sutaupyti tokius resursus kaip popierinių pajamų-išlaidų žurnalų pildymui ar mokesčių apskaičiavimui skiriamą laiką, nes visus duomenis bus galima vesti VMI sistemoje, elektroniniu būdu. Tad sklandžiai veiklai užtikrinti, verslui pakaks tik fiksuoti pajamų arba išlaidų operacijas, o duomenys į pajamų-išlaidų žurnalą bus perkelti automatizuotai. Posistemyje iš karto bus galima nesudėtingai apskaičiuoti ir GPM, PSDĮ ir VSD įmokas, pasinaudojant galimybėmis patogiai sumokėti mokesčius. i.APS tvarkomų duomenų pagrindu, įvertinus iš kitų šaltinių gautą informaciją, bus apskaičiuotos gyventojo veiklos pajamos bei išlaidos, o šie duomenys automatiškai pateks į būsimą preliminarą deklaraciją, kurią tereikės tik patvirtinti. Daugelį funkcionalumų turintis posistemis nebus privalomas, tačiau tikimės, jog smulkiesiems verslininkams šis įrankis ypač palengvins apskaitos tvarkymą.

– Minėjote net keletą galimybių vykdyti individualią veiklą. Įdomu, kaip šiais metais atrodo smulkusis verslas Alytaus apskrityje?

– Alytaus apskrities gyventojai iš tiesų yra verslūs ir išmanantys el. paslaugų funkcionalumus. Nuo metų pradžios visoje Alytaus apskrityje jau spėta įsigyti per 4,1 tūkst. verslo liudijimų, o populiariausia veiklos sritis – prekyba tik ne maisto produktais, kurią vykdo beveik 700 gyventojų. Lyginant pastarųjų ir šių metų 8 mėnesių duomenis, matomas akivaizdus verslo liudijimų įsigijimo / nutraukimo / pratęsimo naudojantis elektroninėmis paslaugomis padidėjimas – šiais metais gyventojai net 20 proc. daugiau naudojami e. būdu teikiamomis VMI paslaugomis. 21 proc. padidėjimas matomas ir

verslininkų, vykdančių individualią veiklą pagal pažymą, gretose. Na, o visoje apskrityje šiais metais populiariausia verslo sritimi, registravus veiklą pagal pažymą, išlieka medienos ruošą, kurią vykdo per 400 gyventojų.

– Vykdydami iniciatyvą Alytuje gyventojams padėjote užsiregistruoti Kvitų žaidime. Įdomu, ar alytiškiams sulaukė pasisekimo mokesčių administratoriaus vykdomame Kvitų žaidime? Kuo jis naudingas verslui ir gyventojams?

– Norime pasidžiaugti, kad Kvitų žaidimui skiriamas didelis gyventojų susidomėjimas. Prekes tur-gavietėse ar tam tikras paslaugas įsigiję asmenys kvitus registruoja pakankamai aktyviai, o pastaruoju metu auga ir kvitų už tur-gavietėse įsigytas prekes skaičius. Alytaus apskrityje sėkmė nusišypsojo jau 4 gyventojams: trys jų laimingus kvitus gavo Alytuje, vienas – Vilkaviškyje. Na, o teigiamų pokyčių pastebima ne tik verslo atstovų, bet ir pačių gyventojų elgesyje. Dažnai verslininkai savanoriškai pasiūlo gyventojams pasiimti išduotą kasos kvitą, o kai kurie netgi primena apie šiuo metu vykstantį Kvitų žaidimą. Gyventojai vis dažniau paprašo būtent fiskalinio kvito, kuris įrodo, jog pajamos už jų apmokėtas prekes ar paslaugas bus tikrai įtrauk-

Judita Stankienė: „Pagrindinė naujovė – tai smulkiajam verslui sukurtas nuotolinių apskaitos paslaugų posistemis, kuris pradės veikti jau kitų metų pradžioje.“

tos ir apskaitą ir visi mokesčiai pasieks valstybės biudžetą.

Ką derėtų daryti tokiu atveju, kai fiskalinis kvitas neišduodamas? Kur ir kaip gyventojai gali pranešti pastebėję panašius pažeidimus?

– Apie įvairius pastebėtus mokestinius pažeidimus gyventojai visuomet gali pranešti pasitikėjimo telefonu 1882, taip pat užpildę elektroninę anketą svetainėje www.vmi.lt arba parsisiuntę programėlę išmaniesiems telefonams „Pranešk“, kuria naudojantis apie pažeidimus pranešti yra dar paprasčiau: mokesčių mokėtojas gali pažeidimo vietoje nufotografuoti, padaryti garso ar vaizdo įrašą, pažymėti pastebėto pažeidimo vietą žemėlapyje ir šią informaciją perduoti tiesiai VMI.

VMI inf.

4 iš 10 gyventojų pavojingiausių elektronikos atliekų laiko nekenksminga

Remiantis tyrimo duomenimis, 40 proc. Lietuvos gyventojų mano, kad freoninis šaldytuvai yra visai nekenksmingas, nors jie, ekspertų vertinimu, tapę atliekomis yra vieni iš pavojingiausių. Dėl šios priežasties, freoniniam šaldytuvui tapus neberekalingam, rekomenduojama jo ne laikyti, o atiduoti tinkamam sutvarkymui.

Ekspertai teigia, kad visos elektronikos atliekos, irdamos netinkamomis sąlygomis, tampa pavojingos, tačiau dalis iš jų (pvz., freoniniai šaldytuvai) turi kur kas daugiau pavojingų medžiagų. Tokių bei kitų nebenaudojamų ir neveikiančių stambiųjų elektronikos atliekų (skalbyklių, kaitlenčių ir t. t.) rekomenduojama atsikratyti iškviečiant Elektronikos platintojų asociacijos (EPA) surinkėjus, kurie elektronikos atliekas iš gyventojų namų išneša ir saugiai sutvarkyti išveža nemokamai.

EPA surinkėjai kartu su stambiosiomis elektronikos atliekomis išveža ir smulkiają elektroniką (mobiliuosius telefonus, virdulius, žaislus ir pan.). Surinkėjus išsikviesti į bet kurią vietą Lietuvoje galima telefonu 8 695 55 111 arba užpildžius formą internete adresu www.epa.lt skiltyje „Gyventojams“. Norint tinkamai atsikratyti tik smulkiųjų elektronikos atliekų, artimiausias surinkimo vietas galima rasti šalia šio straipsnio esančiame skelbime.

Elektronikos platintojų asociacija (EPA) organizuoja elektros ir elektroninės įrangos bei baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimą

Specialiais ženklais pažymėtos EPA konteinerius rasite daugelyje prekybos vietų, seniūnijose, pašto skyriuose, mokyklose ir kitų visuomeninių įstaigų patalpose.

NEMOKAMOS elektronikos atliekų surinkimo vietos:

- epa.lt/surinkimas;
- gyventojus, kurie turi stambios neveikiančios elektroninės įrangos, kviečiame registruotis tel. 8695 55 111 ir el. paštu – administratore@epa.lt. Atliekos iš Jūsų namų bus paimtos nemokamai.

Baterijų atliekų surinkimo vietos:

- epa.lt/surinkimas
- www.senosbaterijos.lt

Tinkamai rūšiuodami seną elektroniką ir baterijas, rūpinatės sveika aplinka bei žmonių ir gyvūnų sveikata.

Daugiau informacijos apie tinkamą atliekų tvarkymą ir rūšiavimą bei tikslias atliekų šalinimo vietas rasite EPA tinklalapyje www.epa.lt.

Stambios elektros ir elektroninės įrangos atliekų priėmimo vietos:

Alytus:
Parduotuvė „IKI“, Jaunimo g. 24

Daugai (Alytaus r. sav.):
Parduotuvė „Maxima“, Vytauto g. 5

Simono Daukanto aikštėje, prie dvasinių pietų stalo su tais, kurių idėjos gerumu susijusios

Aldona KUDZIENĖ

Alytiškė, kuriai teko išskirtinė galimybė susitikti su garbiu svečiu, teigia vis dar neatsigaunanti nuo euforijos, patirtos protinės ir dvasinės būsenos, to nepamatuojamo gerovės jausmo.

„Buvau perspėta, kad lauks akyli apsauga ir patikra, todėl visus daiktus, turinčius metalo, įskaitant ir namų raktus, kad nekiltų trukdymų, buvau palikusi namie. Dar laukiant Popiežiaus Simono Daukanto aikštėje vyravo pakili, savotiška pagarba, geranoriškumo jauduliu persunkta nuotaika. Šalia sėdėję vyskupai, kiti aukšto rango dvasininkai su manimi ir kitais žmonėmis bendravo tarsi su seniai pažįstamais bičiuliais. Greta sėdėjo žinomos politikės, buvusi krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė, europarlamentarė Laima Andrikienė, šiek tiek toliau – sveikatos apsaugos ministras Aurelijus Veryga, Seimo narys Emanuelis Zingeris ir kiti žinomi žmonės. Visi šypsojosi, toks jausmas, kad visi mane žino. Atmosfera iš tiesų buvo nežemiška.

Pasirodžius Popiežiui Pranciškui, o mūsų prezidentei prabilus itališkai, širdis taip spurdėjo, jausmai maišėsi, norėjosi kartu ir verkti, ir juoktis. Manau, ne tik aš, daugelis pamiršo, kad buvo pasirodęs savais telefonais įamžinti

Laimai Gliebienei (viduryje) teko garbė pabendrauti su Jo Ekscelencija prezidentu Valdu Adamkumi ir jo žmona Alma Adamkiene.

Asmeninė nuotr.

ši momentą. Iš Popiežiaus kalbos labiausiai širdin įstrigo šie žodžiai, kuriuos be jokio vertimo supratau: „O ši tauta iš tiesų turi tvirtą sielą, kuri jai padėjo nepalūžti ir nuolat kurti. Štai jūsų himno eilutė: „Iš praeities tavo sūnūs te stiprybės semia.“ Arba jo kalbos pabaiga: „Gerbiamoji prezidentė, galite būti tikra, kad Katalikų Bažnyčia, kaip ir iki šiol, negailės pastangų ir visokeriopai prisidės, kad ši šalis galėtų išpildyti savo pašaukimą – tapti bendrystės ir

vilties tiltu.“ Aš supratau, kad tai reiškia, jog Popiežius pasitiki mūsų šalimi, mūsų žmonėmis, kad doros keliu eina vis daugiau Lietuvos žmonių, daugėja atsiskandančiųjų į Dievą“, – Laimutė teigia, kad sunku visa papasakoti, kai išpūdžiai dar tokie nauji, nesusiūgulėję, o sveikinančiųjų ir prašančiųjų papasakoti, koks popiežius Pranciškus iš arti, – daug.

Pasak Laimutės, jei Popiežius nevilktų popiežiaus drabužių ir aksesuarų – prie galvos priglu-

sdusios baltos pijusės, kepuraitės, susiūtos iš 8 dalių, ant dešinės rankos bevardžio piršto mūvimo žvejo žiedo, po arnotu slepiamo ant aukso brokato virvelės krūtinės viduryje kabančio auksinio kryžiaus, – neišsiskirtų jis iš eilinių katalikų, būtų tiesiog šiltas, paprastas, mėgstantis pajuokauti mielas senukas. Ir nors susitikimo pabaigoje ėmė dulkisnoti lietus, žmonės nesiskirstė ir to krapenimo tarsi nepastebėjo. Jiems malonu buvo būti ten, kur į juos kreipėsi bei bendravo pontifikas.

L.Gliebienė mano, kad kai dvasinį pasaulį iš arčiau pažįsti, kitaip vertini ir susitikimą su Popiežiumi. Ji su vyru Audriumi užaugino tris dukras, vadovavosi ir dabar vadovaujasi katalikiškomis tiesomis.

„Dėkinga esu Alytaus Šv. Angelų Sargų bažnyčios „Carito“ vadovei Aldonai Vasiliauskienei, kad per vienuolika mano su vyru ir dukromis savanoriavimo metų dvasiniai reikalai buvo dar labiau stiprinami. Parapijos namuose besisukdama gavau didelę patirtį ir palaiminimą, sietiną su Dievu. Tai pastebėjo ir įvertino ir mano tiesioginiai darbdaviai, organizacija „Gelbėkit vaikus“, kurios vaikų dienos centre GALI (galimybės auga laistomos idėjų) dirbu so-

cialine darbuotoja. Nuoširdžiai dėkoju organizacijos generalinei direktorei Rasai Dičpetrienei, kuri pastebėjo ir tokia neįkainojama dovana apdovanojo mane. Prisipažinsiu, kad šiek tiek krimtausi Simono Daukanto aikštėje beveik priekyje patogiai sėdėdama, kai tokia masė žmonių stovėjo susigrūdę už tvoros. Svarčiau, kodėl tu čia, gal kiti ten tolėliau stovintys vertesni tokios pagarbos? Bet raminausi, mažiau, jei aš jau čia, gal toks buvo Dievo planas, susodinti prie dvasinių pietų stalo tuos, kurių idėjos su gerumu susijusios“, – svarsto Laimutė.

Ji sako, kad į autobusų stotį iš Simono Daukanto aikštėsėjo pėsčiomis. Visos gatvės buvo užtvindytos žmonių, be galo daug jaunimo. „Džiaugiasi visa širdimi, kad tik antrą kartą per visą mūsų šalies krikščionybės laikotarpį apsilankęs Popiežius tikrai taps pranašu, daug širdžių užkabins, daug žmonių gal susimąstys ir taps geresni. Juk šio renginio metu Popiežius susirinkusiesiems pasakė: „Tai, kad šią piligrimystę po Baltijos šalį pradėdu Lietuvoje, kuri, kaip mėgdavo sakyti šventasis Jonas Paulius II, yra „tyli karštos meilės tikėjimo laisvei liudytoja“, mane be galo džiugina ir teikia vilties“, – cituoja pontifiką alytiškė L.Gliebienė.

Nustebino plynai iškirstas miškas

Alma MOSTEIKAITĖ

Leidimas išduotas Alytaus bendrovei

Raitininkų seniūnijoje Lydekinių kaime gyvenantis P.Survila, kaip pats sakė, dažnai važiuojantis grybauti į Bugonių kaimo mišką arba žvejoti į Rūžio ežerą. Praėjusią savaitę jis pastebėjo netoli Rūžio plynai kertamą mišką ir apie tai pranešė „Alytaus naujienų“ redakcijai.

„Vietoj brandaus pušyno paliekama tiesiog aikštelė. Medieną veža naktimis. Ar taip gali būti? Čia kaip Labanoro girioje, ar nereikia stabdyti miško kirtimo?“ – sakė „Alytaus naujienų“ redakcijoje apsilankęs Raitininkų seniūnijos gyventojas.

Vakar apsilankius Bugonių kaimo miške prie Rūžio ežero iš tiesų teko pastebėti maždaug hektarą plynai iškirsto miško. Kad šie darbai atlikti neseniai, liudijo iškirstų medžių kelmai. Mediena buvo surikiuota prie kelio, paruošta

išvežti. P.Survila tvirtino, kad praėjusią savaitę jos dalis buvo išvežta naktimis.

Kirtavietė atrodė iš tikrųjų tarsi aikštelė, – joje palikti tik keli medžiai. R.Survilos pastebėjimu, daugiau tokių kirtimų apie Rūžio ežerą nėra, iškirsto miško vietoje buvo pušynas, dar augo keli uosiai, beržai.

Leidimus kirsti valstybinius ir privačius miškus Alytaus rajone išduoda Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus Alytaus teritorinis poskyris. Tad dėl kirtimo Bugonių miške netoli Rūžio ežero pasiteiravome šio poskyrio vedėjo Gintauto Sventicko.

Jis pateikė informaciją, kad leidimas plynam kirtimui 0,9 hektaro privataus ūkinio miško plote rugsėjo 11-ąją buvo išduotas vienai Alytaus bendrovei: „Tai buvo subrendęs 105–120 metų pušynas. Leidimas jį iškirsti išduotas pateikus miško atkūrimo pušimis projektą. Miškas turi būti atkurtas per trejus metus nuo iškirti-

mo. Plynai kertamo miško teritorijoje turi būti paliekamas nustatytas medžių skaičius bioįvairovei išsaugoti.“

Kirtavietė turi būti sutvarkyta

G.Sventickas tvirtino nematan- tis tragedijos dėl dabar kirtavietėje paliktų kelių aukštų kelmų, – leidimas galioja iki metų pabaigos, iki to laiko turi būti sutvarkyta kirtavietė. Pasak poskyrio vedėjo, negali būti nuogastavimų dėl viduryje kirtavietės atseit paslėptų medžių kelmų, juk leidimas duotas plynam kirtimui. Dirbo stambiagabaritė medžių kirtimo mašina, mediena traukta traktoriais, turinčiu plačias padangas. Pasak G.Sventicko, visiškai tikėtina, kad tokia technika besisukinėjant, dalis žemės ir samanų nukrinta ant nukirstų medžių kelmų.

„Lietuvoje tikrai nėra uždraustas plynas senų miškų kirtimas. La-

banoro girioje, kaip saugomoje teritorijoje, tokie kirtimai kilus visuomenės susidomėjimui dabar sustabdyti mėnesiui, siekiant iš naujo įvertinti šio miško kirtimų planus. Siekiant kokybiško miškų atkūrimo negali būti sustabdyti plyni kirtimai ūkiniuose miškuose, nes jie yra skirti formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną. Šiuo metu tikrai mažai fiksuojame nelegalių miškų kirtimų atvejų, pavyzdžiui, Alytaus rajone šiais metais tokio iš viso nefiksuota. Tačiau visada esame dėkingi asmenims, pranešusiems apie nelegalius miškų kirtimus. Dėkingi ir dabar Bugonių miške kirtimą pastebėjusiam ir neilikusiam tam abejingam Raitininkų seniūnijos gyventojui. Pranešimai ne visada pasiteisina. Kad iškirsta mediena vežama naktimis, taip pat nieko nuostabaus. Šiuo tikslu samdoma brangi technika, ji gali dirbti visą parą“, – mintimis dalijosi Valstybinės miškų

tarnybos Miškų kontrolės skyriaus Alytaus teritorinio poskyrio vedėjas.

Alytaus rajone šiuo metu yra 16,8 tūkst. hektarų valstybinių ir 13,9 tūkst. hektarų privačių miškų.

Per šių metų pirmąjį pusmetį išduota 113 leidimų kirsti privačius miškus ir patvirtinti 135 pranešimai apie šiuose miškuose atliekamus tarpinius kirtimus, kurių metu atliekami sanitariniai kirtimai ar kirtimai, reikalingi jaunuolynų priežiūrai. 42 leidimai išduoti kirsti valstybinius miškus ir patvirtinti 32 pranešimai apie juose vykdytinus tarpinius kirtimus.

Per minėtą laikotarpį 135 hektarų privačių miškų plote leista vykdyti plynus kirtimus. 115,6 hektarų plote tokie kirtimai leisti valstybiniuose miškuose.

Per šiemetį pusmetį privačiuose miškuose visų rūšių kirtimais leista iškirsti 46 tūkst. kub. metrų, valstybiniuose miškuose – 53,6 tūkst. kub. metrų medienos.

G.Sventicko teigimu, iškertamos medienos kiekiai ir plynai kertamų miškų plotai Alytaus rajone beveik nesikeičia: „Ankstesniais metais kirtimų buvo padaugę dėl prasiutusių škalvų. Šiais metais šiek tiek daugiau kertama privačių miškų dėl padidėjusios apvalios medienos kainos.“

Kad Bugonių kaimo miške prie Rūžio ežero darbai atlikti neseniai, liudijo iškirstų medžių kelmai, kirtavietėje dalis jų palikta aukštų. Medieną surikiuota prie kelio, paruošta išvežti.

Zitos STANKEVIČIENĖS nuotr.

Numalšintas „ALKiS”: alytiškiai mokėsi iš svetimų sėkmių ir nesėkmių, kad jų nekartotų ir sukurtų kultūros sostinę kasdien

2022 metais tapsiantis Lietuvos kultūros sostine, Alytus pakvietė kolegas – kitų miestų, jau turėjusių šį titulą ar jį gavusių šiuo metu, atstovus pasidalyti atradimais, praradimais ir kitomis patirtimis, kurias atnešė šis vardas.

Saulė PINKEVIČIENĖ

Virtuvinių „kliauzų“ verčiau negarsinti

Lietuvos kultūros sostinių istoriją prieš 10 metų pradėjo Zarasai, o projekto renginiai anuomet trukdavo vos tris dienas, o ne metus, kaip yra dabar, tačiau jie, žinoma, buvo dideli. „Džiugu, kad praktiškai visos projekto metu gimusios iniciatyvos gyvos iki šiol ir garsina miestą“, – sako projekto „Zarasai 2008“ vadovė Daina Šukštulienė. Ji taip pat dalyvavo darbo grupės prie Kultūros ministerijos, kūrusios patį Lietuvos kultūros sostinės modelį, darbą.

Zarasų patirtis – sostinės titulas buvo labai naudingas. Iškart projektui pasibaigus, atkurtas kurortinio miesto statusas, sutvarkyti apleisti objektai, suaktyvėjo turizmas.

D.Šukštulienė pabrėžia komunikacijos svarbą: vidinių buitinių „kliauzų“ būna kiekvieno projekto virtuvėje, tačiau viešinti jas reiktų atsargiai, o to geriausias pavyzdys – projekto „Vilnius – Europos kultūros sostinė“ bėdos.

Kai lieki vienas – tai antras etapas

Ekonomikos, bet ne kūrybinės krizės metais – 2010-aisiais – Lietuvos kultūros sostine tapo Ramyga. Didžiuoju projekto pasiekimu Panevėžio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistas, Panevėžio rajono jungtinio varinių pučiamųjų instrumentų orkestro „Aukštyn“ vadovas Remigijus Vilys vadina tai, kad kiekvienas iš 2 tūkst. mažo miestelio bendruomenės narių pasijuto asmeniškai atsakingas už Ramygalos, kaip Lietuvos kultūros sostinės, garbę.

O kas liko po projekto praėjus 8-eriems metams? „Jausmas, kad viskas yra įmanoma, jei nori bendruomenė. Liko ir unikalūs pučiamųjų orkestrų festivalis „Vario audra“, kasmet keliaujantis per miestus ir miestelius. Ramygalos pastatų sienas ženklina 40 skardos lakštų su užrašytomis istorijomis, kurias labai smagu paskaityti svečiams ir patiems“, – pasakojo R.Vilys.

„Turbūt visoms Lietuvos kultūros sostinėms bendri yra keli organizaciniai etapai: pirmas – kai

Forumo „ALKiS“ organizatoriai ir dalyviai.

visi nori daryti viską, antras – kai lieki visiškai vienas, trečias – kai ieškoma kaltų, o, galų gale, viskas vyksta labai „fainai“, – šis svečio apibendrinimas apie projekto virtuvę sulaukė smagių alytiškių plojimų.

Kultūros sostinės renginiai Marijampolėje – nemokami visus metus

2016 metais Lietuvos kultūros sostinės titulą pasimatavusios Žemaitijos sostinės Telšių atstovai džiaugėsi, kad puikią reklamą jiems suteikė ambasadoriai – iš šio miesto kilę garsūs kultūros žmonės, etnologas Libertas Klimka, aktorė Nijolė Narmontaitė ir kiti.

Kaip išliekamąją projekto vertę telšiškiai mini bendruomenės susitelkimą, 40 proc. išaugusį turizmą (savo miesto istoriją susidomėjo ir patys telšiškiai), investicijas į infrastruktūrą – stadioną (irgi kultūra, tik kūno), šiuolaikišką biblioteką.

Šiomet Lietuvos kultūros sostinė yra Marijampolė. Jos pateiktas projektas, vykdomas valstybės 100-mečio jubiliejaus metais, siekia atskleisti miesto istorijos puslapius, asmenybes, palikusias pėdsakus šalies kultūriniam, politiniam bei visuomeniniam gyvenime, kultūros proceso kaitą, padėti pažinti permainingą istoriją, besikeičiančią erdvę bei žmones.

Beje, visi projekto renginiai iš-tisus metus – tik nemokamai. Kai kurie jų atrodo labai paprasti, bet šilti – garsiniai pasakų skaitymai, kamerinės muzikos koncertai kiekvieną savaitę miesto parkuose ir kitose viešose erdvėse.

Rytis Zemkauskas apie Keks'ą – Kauną Europos kultūros sostinę.

Pianistas Marijus Sūdžius muzikavo gyvai Rotušės aikštėje.

Iki Alytaus Lietuvos kultūros sostinė dar spės pabūti Rokiškis, Trakai ir Neringa, o 2022 metais šią garbingą miestų kompaniją papildys mūsų miestas. Beje, tais pačiais metais Kaunas taps Europos kultūros sostine, taigi tikimasi kūrybiško bendradarbiavimo.

Kiek kainuoja taikingo laimingo gyvenimo diena?

Kokie yra „sostinių“ projektų liekamieji pokyčiai žmonijų sąmonėje, pasaulėvokoje, kaip jie keičia miestus? Apie tai kvietė pasvarstyti Rytis Zemkauskas. Ir pridūrė neretai girdintis klausimą: „Kiek kainuoja tokie projektai?“ Jo atsakymas: „O ar žinote, kiek kainuoja karas Sirijoje?“ Turbūt ne, bet kultūros sostinių projektai – tikrai šimtus tūkstančių kartų mažiau. Vėlgai galima paklausti, kiek kainuoja viena taikingo ir laimingo gyvenimo diena, o jas ir kuria kultūriniai projektai.

Nors iki 2022 metų dar liko nemažai laiko, alytiškiai jau dabar domisi, kokia vizija buvo pateikta Kultūros ministerijai ir kaip miesto kultūrinį gyvenimą pakeis Kultūros sostinės projekto idėja. Alytaus – Kultūros sostinės meninė vizija susijusi su tiltais, o projektas pavadintas „Kuriantys tiltus“. Apie jų inžineriją pasakojo Alytaus miesto teatro direktorė Inesa Pilvelytė. Pats projekto sumanymas gimė kūrybinėse dirbtuvėse, į kurias pakvietė Alytaus kultūros meno taryba, o jas vedė vilnietė Gitana Pinkevičienė. Vėliau išsakytų idėjų pagrindu ir buvo sukurtas projektas, kurį teikė Alytaus miesto savivaldybė.

Kultūros? Sostinė? Kasdien?

„Mes, kuriantys tiltus, žinome ir matėme unikalų vieno iš Alytaus tiltų virsmą: XIX a. antrojoje pusėje pastatytas karinis geležinkelio tiltas per Nemuną, Pirmojo pasaulinio karo metu susprogdintas, o dabar atgimęs kaip aukščiausias Lietuvos pėsčiųjų ir dviratininkų tiltas. Tai tapo impulsu kurti kultūros tiltų inžineriją Alytaus krašte. Tiltai į žmogų, kūrėjų ir bendruomenių tiltai, tiltai iš dabarties į praeitį ir ateitį suteikia neaprepiamų galimybių realiems pokyčiams – jie reikalingi tiek miestui ir Alytaus kraštui, tiek įvairaus amžiaus alytiškiams, gyvenantiems čia ir svetur, tiek Dzūkijos sostinės svečiams ir kaimynams. Tai yra ilgalaikis procesas, ne tik ilgas renginių ar festivalių sąrašas. Mes kalbame apie tą procesą, kurio metu būtų ugdomi gyventojų sociokultūriniai poreikiai, kad žmonės susitapatintų su savo miestu, didžiutuosi juo“, – apie Lietuvos kultūros sostinės projekto idėją pasakoja Alytaus miesto teatro direktorė I.Pilvelytė.

Savivaldybių pasirengimui ir kultūros sostinių programų įgyvendinimui kiekvienai numatoma skirti iki 100 tūkst. eurų, taigi jau galima dėti įdomias veiklas, kurias norėtųsi pagaliau įgyvendinti. Projekto „Kuriantys tiltus“ komandoje laukiami visi, turintys originalių idėjų, mėgstantys iššūkius ir tikintys, kad kultūros sostinė Alytuje gali būti kasdien. Šią mintį įgarsino forumo „ALKiS“ dalyvius ir Rotušės aikštėje einančius alytiškius pasveikinęs fortepijonas, gyvai suskambėjęs nuo miesto teatro laiptų.

Alytiškių komanda konstruoja tiltus.

Zitos STANKEVIČIENĖS nuotr.

Zarasai buvo pirmoji Lietuvos kultūros sostinė.

Ar norime gyventi gražiau? Apie vizijas Merkinėi

Rugsėjo 6–9 dienomis Merkinėje 16 architektų, pasiskirstę į keturias komandas, dirbo su Merkinės aikštės pertvarkos vizijomis. Projektą finansavo Lietuvos kultūros taryba, o įgyvendino VšĮ „Nulinis laipsnis“ (vad. Tomas Grunskis) kartu su Merkinės krašto muziejumi ir miestelio bendruomene. Projekto idėja gimė maždaug prieš metus. O pagrindą tam davė vis garsesnis kalbėjimas apie būtinybę sugrąžinti Merkinės istorijos vertą tapatybę Merkinės aikštei, mintys apie rotušės atstatymą ir bendrai – Merkinės, kaip senosios Dzūkijos sostinės, vystymo idėjos.

Griuvėsiai – ne tik architektūros

Mažai kas galėtų prieštarauti minčiai, kad Merkinė – išskirtinė Dzūkijos gyvenvietė. Vien dėl to, kad čia savo vandenį sulieja Merkys su Nemunu, kad čia ryškiausi senosios Lietuvos istorijos pėdsakai.

Deja, tik pėdsakai. Merkinė turbūt yra vienas iš chrestomatinių pavyzdžių, kaip kadais buvęs miestas, vėliau jaukus miestelis virto pelenais ir griuvėsių krūva per karus ir okupacijas.

Griuvėsiai liko ne tik architektūros. Jie ir mūsų sielose bei mentalitete. Ypač sužalotame sovietizmo ir 50 trukusio išvalstybinimo arba visa ko niveliacijos. Tas pagadintas mentalitetas – tai ir netikėjimas, kad galime turėti strategiją, didesnes svajones nei iki šiol.

1928 m. Merkinėje lankęsis pakeleivis 1928 m. rugsėjo mėn. laikraštyje „Šaltinis“ paliko štai tokį atsiliepimą: „Pirmas išpuolis, kurį gavau Merkinėje, tik išlipęs iš auto, buvo gan keistas: pačiam miestelio centre, aptverta neestetiška akmenų tvora, stovi provoslavų cerkvė. Baltos, nesenai išbaltintos sienos, žalias stogas, ant jo svogūno pavidalo bokštelis. Aš labai giliai atjaučiau cerkvės nemalonią padėtį – argi pyragai stovėti tarp svetimųjų ir be to garbingiausioj vietoj? <...> Cerkvė atsirado perdirbus seną griūvančią rotušę, kuri atminė tuos laikus, kai Merkinė valdėsi Magdeburgo teisėmis ir turėjo ne taip, kaip dabar, viršaitį, bet burmistrą. Manau, provoslavai nepyks, jeigu jiems pasiūlyčiau paieškoti tinkamesnės vietos savo maldos namams. Ten gi, kur stovėjo senovėj rotušė, dabar galėtų būt Merkinės muziejus, mokyklos rūmai ar kas panašus.“

Šios mintys buvo užrašytos prieš 90 metų – 10-aisiais nepriklausomybės metais. Vėliau dar buvo 1933-ieji ir Merkinės valsčiaus tarybos sprendimas, kuris įpareigojo rusus cerkvę iš miestelio centro išsikelti. Įsikišusi centrinė valdžia nurodė šiuo klausimu valsčių anąkart susilaikyti, o Antrasis pasaulinis karas, jo padaryta žala ir 50 metų trukusį sovietinė / nacistinė ir vėl sovietinė okupacija atrodė lyg visis nubloškė Merkinę į tokia architektūrinę ir identiteto prarają, kad kalbos apie miestelio centro regeneraciją ir šiandien nemažai daliai miestelėnų greičiausiai atrodo kaip utopija arba nesupratimas.

„Miestai atspindi juos sukūrusios visuomenės lūkesčius“

Humanitarinių mokslų daktaras (2002 m. apgynęs disertaciją apie viešąsias miesto erdves), Vilniaus dailės akademijos (VDA) Architektūros katedros profesorius, architektūros galerijos „Nulinis laipsnis“ įkūrėjas, Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) docentas T. Grunskis, pristatydamas įvykusių dirbtuvių rezultatus, kalbėjo:

„Miestai atspindi juos sukūrusios visuomenės lūkesčius. <...> Jie veikia kartas, kurios gauna jį kaip palikimą gyvenimui ir tolesnei kūrybai. Ir tas palikimas kartais būna iki skausmo nulaižytas ir gražus, o kartais būna toks nutekentas arba nualintas. Tokia nualinta man asmeniškai pasirodė Merkinė prieš keletą metų, kurios iš pirmo karto nesupratau. Bet ta pajauta, kad čia yra kažkas daugiau, neapleido manęs iki šios dienos <...>. Nualinta ji tapo po daugelio įvairių pasikeitimų, tą prisimenate. <...> Kas yra svarbu, kad cikliškumas to paveldo (nualinto arba ne), kuris veikia visuomenę, liūdina ar tiesiog ją daro labiau abejingą, tas cikliškumas gali būti pakeistas arba sulaužytas ir pastangos jį pakeisti, įveikti tą cikliškumą įvyko čia (Merkinėje), bendruomenės atstovų didelės valios pastangomis.“

Vieno žmogaus valia gali pakeisti labai daug, bet jeigu esate bendruomenė, dideli tikslai gali būti pasiekiami kur kas lengviau. Ir tokio tikslo siekia ši bendruomenė <...> kuri jaučia poreikį, kad ši vieta kažkokiu būdu pasikeistų į geresnę pusę arba iš viso įgautų naujos tapatybės.

Šias keturias dienas mes telkėme dėmesį į aikštę, nors prasidėjo ši diskusija nuo pastato. Bet kaip ir sutarėme pradžioje, vienu pastatu situacijos pakeisti negali. Taigi ši aikštė mums pasirodė visu savo „grožiu“ ir visu savo turiniu visas tas keturias dienas, per kurias mes matėme vieną avariją ir aš asmeniškai mačiau tris incidentus. Visa tai liudija, kad ta erdvė nėra visavertė, kad ji kažkur neveikia, kažkas su ja yra ne taip. Ir tai yra matomos problemos. <...> bet, mano giliu įsitikinimu, kiekviena problema visada yra didžiulė galimybė, kurią galima išnaudoti <...> Mūsų tikslas nebuvo visiškai atsakyti į visus galimus urbanistinius, architektūrinius, sociokultūrinius arba tapatybinius klausimus vienu metu. Būdami čia keturias dienas mes visi supratome, kad ši aikštė iliustruoja visas problemas, kurias aš esu paminėjęs. Visų jų mes išspręsti tikrai negalėsime, bet tikiu, kad šie darbai, kokie įvairūs ir skirtingi bebūtų, vienu arba kitu būdu parodys kryptį į galimą atsakymą, bet tai tikrai nėra galutinis atsakymas.“

Merkinės centras – ne itin saugus

Pastaruoju metu išgirstame nemažai gerų naujienų, kaip tvarkomas Varėnos miestas. Moderniai sutvarkyta Vasario 16-osios pėsčiųjų alėja, tvarkomas parkas, Karlonišės ežerėlio aplinka, pasta-

Merkinės centro vizija. Autoriai Kęstutis Kauzonas, Mikas Kauzonas, Justė Stefanovič.

tytas baseinas, bus tvarkomas Dainų slėnis, prieš tai sutvarkytos erdvės priešais savivaldybę.

Merkinėn gi iš Vilniaus, Kau-no, Alytaus atvykę architektai vienu balsu tvirtino viena – ką norisi sakyti ir šio straipsnio autoriui: Merkinės centras – ne itin saugus transporto žiedas, kuriame prioritetas transportui, bet jokių būdu ne pėsčiajam, ne ramybei, saugumui...

Paradoksas, tačiau dirbtuvių metu aikštėje įvykęs eismo įvykis jau nebestebina, nes tai jau ketvirtas eismo įvykis šiame. Logiška, kad 50–60 km per valandą greičiu „praskrendantys“ automobiliai, chaotiškas parkavimas prie saugumo neprisideda.

Miestelio centras su tokia „skraidymui“ skirta aikšte nepanašus į tą, kuris kvieštų sustoti ir čia pasivaikščioti, ramiai pasėdėti ir t. t. Kad žmonėms to reikia – akivaizdu. Tą įrodo ir prie muziejaus vasarą sėkmingai veikusi kavinių, siūliusi miestelio svečiams ledų ir skanios kavos.

Klausimas esminis. Ar norime ir dėsimė pastangas Merkinę ne tik žodžiais paversti turistine Dzūkijos meka? Ar sustosime ties tuo, kaip yra dabar (jeigu taip, tada galime skirstyti į keturias pasaulio puses su savo asmeninėmis svajonėmis)? Ar išnaudosime Druskininkus lankančių turistų ir poilsiautojų potencialą ir Merkinėje sukursime tai, ko neturi joks kitas Dzūkijos miestas? Svajoti galima, o svajones įgyvendinti būtina.

Reikalingas ne tik miestelėnų nusiteikimas

Esminis ne tik gyventojų nusiteikimas. Ar norime kurti miestietišką ir Merkinės istorijos vertą tapatybę, ar norime likti tie, kuriems nelabai svarbu jų gyvenamoji aplinka. Kad labai daug priklauso ir nuo pačių miestelėnų, puikiai iliustruoja namo Vilniaus

g. 1 istorija: kai savininkas nei pats daro, nei kitam duoda. O vaizdelis tikrai nekoks. Tiesiog gėdin-gas.

Šiame minime Perlojos Respublikos šimtmetį. Perloja galėtų būti pavyzdžiu. Kaip per kelerius metus perlojiškiai apie 1930 m. pasistatė bažnyčią, paminklą Vytautui Didžiajam. Ir apie juos buvo atsiliepiama su pasigėrėjimu.

Merkinė – jeigu ji ir savivaldybės politikai rastų savyjėgų suitelkti šiam tikslui – taip pat tap-tų verta pasigėrėjimo.

Tam reikalingas ne tik miestelėnų nusiteikimas, bet ir rajono savivaldybės konkretūs žingsniai. Visų pirma, kad būtų pradėtas rengti miestelio bendrasis planas (apie tai dirbtuvėse dalyvavusiems priminė buvęs Šiaulių vyr. architektas Algimantas Černiauskas (jokiu būdu ne šio straipsnio autoriaus giminaitis, o tik bendrapavardis). Tai leistų sudėlioti taškus ant „i“, kaip toliau turėtų vystytis miestelis, koks jo funkcinis zonavimas ir t. t.

Dirbtuvėse numatytos kryptys

Viena svarbiausių temų, kėlusią diskusijas, buvo Merkinės rotušės atkūrimo klausimas. Dvi iš keturių dirbtuvėse dirbusių komandų siūlė apsistoti ties rotušės bokšto idėja, dvi – ties rotušės atkūrimo vizija. Vienoje vizijoje cerkvė lieka, vienoje išardoma iš dalies, o dviejose – cerkvė išardoma.

Visi variantai svarstyti ir įdomūs, tačiau, mano nuomone, rotušės atkūrimo idėja – pati geriausia ir konceptualiai stipriausia. Ar tai įmanoma? Nematau priežasčių, kodėl tai neįmanoma. Atkreipčiau dėmesį ir į tai, kad šiandieną ir Merkinės centrą Vilniaus gatve (o didžiausias srautas būtent iš čia) atvykusį svečių pasitinka ne kas kitas, o užpakalis. T. y. cerkvės nugarinė dalis. Ji taip suorientuota (pagal kanonus),

kad kiekvienas čia atvykęs pajunta šiojį tokį atstūmimą. Rotušė gi buvo orientuota visiškai kitaip. Atvykstantį ji visada tarsi sveikindavo ir kvietė čia sustoti.

Kiti įdomūs ir svarbūs pasiūlymai: architekto A. Černiausko ir vienos iš dirbusių komandų pasiūlymas ateityje numatyti lėšų Merkinės aplinkkeliui, kuris eitų šiaurine miestelio dalimi. Tai išgelbėtų miestelio centrą nuo itin neigiamai veikiančio sunkiasvorio transporto srauto. Ruožas ne toks jau ir ilgas, o pasiūlymas racionalus.

Visos komandos buvo vieningos kalbant apie tuščias erdves šalia miestelio aikštės. Jos privalo būti užstatytos pastatais, kaip kad buvo iki karo ir dar anksčiau. Tai irgi logiškas sprendimas. Tai formuotų pačią aikštę ir ji neprimintų šypsenos, kurioje trūksta keleto dantų.

Akivaizdu, kad tos tuščios erdvės – tai karo padariniai. Savivaldybei tereikia imtis bendrojo plano, sklypų formavimo su galimybe tuos sklypus įsigyti aukcione, kad čia galėtų atsirasti atitinkamos architektūros pastatai – komercinės ar gyvenamosios paskirties.

Būta pasiūlymų, ką daryti ir su tokiais pastatais kaip Kultūros centras, parduotuvė. Čia ateityje būtų reikalingi priestatai, kurie pataisytų dabartinį vaizdą. Žinoma, tai nereiškia, kad viskas atsirastų iškart, bet šios kūrybinės dirbtuvės kryptis sukūrė.

Visos komandos atkreipė dėmesį ir į minėtą eismo organizavimo problematiką. Visuose pasiūlymuose siekiama suderinti pėsčiųjų ir transporto prioritetus. Eismą organizuoti siekiama kryptingai, atitinkamomis dangomis priverčiant sulėtinti judėjimo greitį, kuris aikštę darytų patrauklesnę ir saugesnę pėstiesiems.

Merkinė – Dzūkijos karalienė?

Dirbtuvės įvyko gražaus jubiliejaus išvakarėse. Kitąmet Merkinė minės 450 metų jubiliejų nuo Magdeburgo miesto teisių gavimo. Ano miesto svarbiausias simbolis buvo rotušė, kurios varpas primena apie save muziejuje. Ar žengsime ta kryptimi, kurią diktuoja intucija, istorija ir logika, ar trypčiosime vietoje – parodys ateitis.

Muziejaus vardu nuoširdžiai dėkoju dirbtuvėse dirbusioms architektų komandoms, renginio organizatoriui ir moderatoriui architektui, humanitarinių mokslų daktarui VDA Architektūros katedros profesorui T. Grunskiui ir renginyje talkinusiai jo komandai, muziejaus moksliniam darbuotojui ir Merkinės istorinių pastatų ir užstatymų rekonstrukcijų autoriui Žygmantui Buržinskui, recenzentui – humanitarinių mokslų daktarui, VGTU Architektūros katedros docentui, menininkui Audriui Novickui. Nuoširdžiai dėkoju renginyje dalyvavusiems miestelio bendruomenės nariams, kuriems rūpi Merkinė ir jos ateitis, taip pat savivaldybės merui Algiui Kašėtai, Architektūros skyriaus vedėjai Orintai Lakickienei, pavaduotojui Gintautui Sereičikui, Merkinės seniūnui Gintautui Tebėrai.

Linkiu, kad miestelio gyvastin-gumo svajonės pildytųsi, o ateityje pasiekti rezultatai pasiektų kiekvieno merkiniečio namus ir Merkinę lankančio svečio širdis. Merkinė – Dzūkijos karalienė. Ar sugrąžinsime jai karūną, priklausio tik nuo mūsų pačių.

Mindaugas ČERNIAUSKAS

Merkinės krašto muziejaus direktorius

Naujoko sindromas (1)

Ar pastebėjote, jog tiems, kurie pirmą kartą ima į rankas meškerę ar spinningą, dažniausiai keisčiausiu būdu pašėlusiai sekasi – „seniams“ nekimba, o jie traukia vieną po kitos. Ką tie naujokėliai daro ypatingo, kad nušluosto nosis patyrusiems „vilkams“?

Viktoras ARMALIS

Maestro nepasitenkinimas

Orai šiemet idealūs žūklei museline, o svarbiausia, kad ir ruduo, kai suaktyvėja šaltavandenių upių kardinolai – kiršliai, kaip reta palankus: nei liūčių, drumsčiančių vandenį, nei ankstyvo lapkryčio, nei masalą užmesti kliudančių vėtrų...

Tad kaip visada savaitgalį su kolega išsirengėm Merkin pakiršliauti. Sutarėm, kad penktadienio vakare susiskambinsim ir galutinai suderinsim išvykimo laiką. Kai paskambinau kolegai ir pasiūliau leistis į kelionę aštuntą rytą, jis paklausė, ar negalėtume pajudėti pusvalandžiu anksčiau.

– Žinoma, galim, bet nematau prasmės, nes jau ruduo, švinta jau ne šeštą rytą, o, be to, mes ne meksrų gaudyti vykstat... – nustebau.

– Matai, koks reikalas, – ėmė dėstyti kolega tokiu balsu, kad iš karto suklusau, – jei tu nesispirsi mirtinai, į žūklę prašosi vienas mano giminaitis, tad reiks lankstą sukti, kad jį įsisodintume.

– Naujokas? – paklausiau, beveik neabejodamas, jog pataikiau į dešimtuką.

– Prieš dvi savaites įsigijo muselinę, – patvirtino mano spėjimą kolega, – tačiau tu nesibaimink – pamokiau masalą užmesti, tad vargo su juo nematysim...

Žinojau, kad mano daugelio išvykų bendražygis naujokų privengia, ir neabejojau, kad imti su savimi į žūklę debiutantą jį spiria rimtas reikalas, todėl kiek pasiderėjęs nusileidau:

– Jei tai neišvengiama, ką gi, imk su savimi „priekabą“...

Rytą, suprantama, viskas vyko pagal seniai žinomą scenarijų: vos išsėdęs automobilin, naujokas užpylė mus klausimais. Jam rūpėjo, kur važiuojam, kokios muselės žūklei tinkamiausios, kiek metrų reikia užmesti masalą, kad kiršlys nepamatytų įsibridusio vandenin meškeriotojo.

Kolega, nors ir kantriai, tačiau kiek iš aukšto (o kaipgi, žinomas muselininkas, tarp jaunesnių laikomas šio žūklės stiliaus „metru“) atsakinėjo į klausimus, kol atvykom į vietą.

Persirengėm, užsitempėm bridkelnes, sutarėm, kad susitinkam

Ši lydeka sugauta laimikio autoriui pirmą sykį užmetus sukūrę, kurią bičiuliai jam padovanojo, norėdami paskatinti imtis spinningauti.

prie automobilio po keturių valandų, ir pasukom prie vandens. Kurį laiką naujokas laikėsi prie mūsų, tačiau po keliolikos minučių „metras“ nužingsniavo link esančios už puskilometro rėvos, o aš pasukau prieš tėkmę.

Naujokas galėjo rinktis – vyti mane arba savo giminaitį, bet aš jį vėl išvydau tik prie automobilio. Energingai gestikuliuodamas jis stovėjo prie keturių stambių kiršlių, paguldytų ant žolės, ir susijaudinęs pasakojo, kokia musele ir kokioje vietoje juos sugavo. Aš iš žygio parsinešiau du vidutiniokus, lygiai tiek pat ir tokių pat sugavo „metras“.

– Naujoko sindromas, – burbtelėjo susierzinęs kolega.

Kas objektyvu, o kas ne?

Taigi nuskambėjo neoficialus terminas, apibrėžiantis ne visai aiškų, tačiau nenatūraliai dėsninę aiškinį. Manau, jog su naujoko sindromu vienaip ar kitaip susidūrė savo praktikoje daugelis nemažų meškeriotojų stažą turinčių meškeriotojų.

Pasireiškia šis sindromas tuo, kad naujokams žūklėje neįprastai sekasi. Jiems užkimba vos ne pirmu metimu stambios lydekos, jie ištraukia (pats buvau liudininkas) rekordinius karšius, masalu, koku nors penkiacentimetriniu guminuku, kurį jie užmeta praktiškai kur pakliuvo, susidomi pūdiniai šamai, nors nė vienas bent kiek išmanančiam šamų žūklę spinningautojui į galvą neateitų tokiu masalu ir tokioje vietoje gundyti gigantą.

Ne sykį stebėjau, kad naujokai, paimiti į žūklę atsitiktinai ir meškeriojantys skolinta meškere šalia patyrusių dieđų, traukia vie-

ną žuvį po kitos, kai pastarieji spokso į plūdę ir kraipo ūsą.

Nežinau, ar toks dalykas įmanomas parašiotizme, nardyme, dailėje, sūrių ir vyno daryme, kalvystėje ir dar daugelyje sričių? Greičiausiai – ne. Ten, kur neišsiverčiama be profesinių įgūdžių, specialių žinių, ten turbūt naujoko sindromas ir nepasireiškia, o štai tose srityse, kur reikia sėkmės, fortūnos palankumo, kur įvykių eiga gali priklausyti nuo atsitiktinumo, minėtas dėsniumas veikia.

Kitaip tariant, moksliškiau, naujoko sindromas pasireiškia tose srityse ir veiklose, kur objektyvūs veiksniai (žinios, patirtis, gebėjimai) lemia mažiau, o subjektyvūs visada nusveria svars-tyklių lėkštę savo pusėn.

Sykį klausinėjau vieno spinningavimo turnyro prizininko, kodėl jis pasirinko žūklei būtent vieną vienintelę turėtą blizgę, o ne kurį nors guminuką, kurių žūkladėžėje gulėjo gera pora dešimčių?

– Man patogiau blizgę užmesti nei guminuką, – paaiškino kalbinamasis.

– Gal tamsta naujokas? – pasiteiravau.

– Naujokas, – išgirdau atsakymą, – komandoje trūko vieno žmogaus, todėl kaimynas įkalbėjo padalyvauti, nes pagal taisykles nepilnos sudėties komandos varžytis negalėjo.

Kaimynas, kaip visada tokiais atvejais, naujokėliui paaiškino, kad tam nieko daryti nereikės – kiti ir taip sugaus pakankamai žuvų, na, o jei debiutantas ką nors ištrauks, bus labai gerai.

Kolegos sumetė jam kelias dešimtis masalų, įteikė atsarginį spi-

ningą ir paliko likimo valiai. Tik viskas pasisuko ne taip kaip tikėtasi – debiutantas tapo prizininku, o komandos kapitonas tą dieną nesugavo nieko.

Spiningaujant, žinoma, atsitiktinumas lemia daugiau nei sėslaus meškeriojimo srityse, tačiau ir plūdinės, ir dugninės varžybose tokių dalykų pasitaiko, o dar dažniau jų pasitaiko kasdienėje meškeriojimo praktikoje.

Ar gera pradžia pusė darbo?

Koks būna naujokų likimas po sėkmingo meškeriojimo debiuto? Nors oficialios statistikos nėra, tačiau manoma, jog devyni iš dešimties debiutantų tampa rimtais meškeriotojais. Vadovaujantis šia logika, galima manyti, kad naujoko sindromas tam ir egzistuoja, kad generuotų meškeriotojų gretų papildymą.

Tačiau ne viskas taip paprasta, nes ne mažiau atkakliais meškeriotojais tampa ir tie, kurie ne šiaip kelis pirmuosius kartus, o gana ilgą laiką nieko nesugau-na.

Juolab kad praktika rodo, jog po sėkmingo debiuto naujokų, nusprendusių tapti meškeriotojais, sėkmė nelydi. Atvirkščiai – prasideda „juodas“ etapas, kuris vadinasi nekiba. Tenka gilintis į nesėkmių priežastis. Kitaip tariant, įgyti reikiamos patirties.

Todėl sakyti, jog gera pradžia – pusė darbo, pernelyg drąsu. Tad greičiausiai naujoko sindromas, žiūrint iš tos pusės, tampa masalu, kuris iš tikrųjų generuoja meškeriotojų gretų papildymą. Bet ar viskas taip vienareikšmiška?

Sykį į ekipažą, susibūrusį išvykos į rudeninę kuojų žūklę Daugų ežere, įsimaišė absoliučiai atsitiktinis asmuo, jo žodžiais tariant, meškerę rankose laikęs vaikystėje. Tėvas jį pasiimdavo į žūklę, tačiau sūnus tokiam laisvalaikio užsiėmimui liko šaltas.

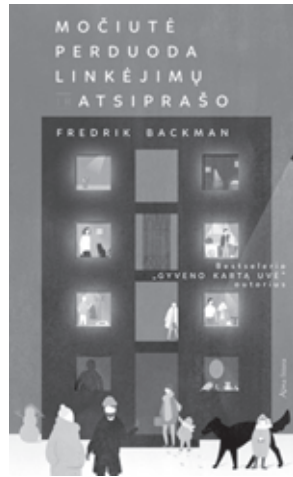
Nuvykom į vietą, ankstyvą rytą užmetėm meškeres. Suprantama, ir naujokui viena teko, nors tas juokavo, kad jis kurstysias laužą ir virsias žuvienę. Tačiau užteko ištraukti pirmą „smetoninę“ auksašonę kuoją ir naujoko akys sužibo azartu, o žuvienės virimas buvo pamirštas kaip nevykęs anekdotas.

Kibo jam tą rytą taip, kaip nekibo nė „dantis praėdusiam kuojų žūklėje“ Daugų ežero senbuvui, kuris ir pakvietė mus ja pasimėgauti. Regis, nieko naujokas tokio ypatingo nedarė – tiesiog užmeta masalą priešais save ir, žiūrėk, jo plūdė jau nyra, o kitiems kibimo tekdavo palaukti.

Štai tada man toptelėjo į galvą, kad, išanalizavus nufilmuotus naujoko veiksmus, kaip kad daro sporto treneriai po varžybų, galima būtų išskirti kažkokį elementą. Tiksliau – kažką, ko nedarė kiti šalia meškeriojantys „asai“. Pabandykim tai padaryti, bet jau kitą kartą.

Leidyklos Alma littera KNYGŲ NAUJIENOS

Fredrikas BACKMANAS
„Močiutė perduoda linkėjimų ir atsiprašo“

Jauno (g. 1981 m.) švedų rašytojo Fredriko Backmano debiutinis 2012 m. romanas „Gyveno kartą Uvė“ apie niurzgantį ir visais bei viskuo nepatenkintą senjorą Uvę sukėlė ažiotažą ne tik Europoje, bet ir Amerikoje. Knyga ilgai laikėsi prestižiniame Niujorko bestselerų sąrašė. Praėjus šešeriems metams autoriaus bibliografijoje – jau aštuoni romanai, išleisti pasaulyje daugiau nei 25 kalbomis.

Šio romano centre – septynmetė Elsa. Jos gyvenimas nelepina: tėvai išsiskyrę, mokykloje kiti vaikai užgaulioja, o daugiabutis, kuriame gyvena, kupinas keistų ir bauginančių kaimynų. Visa laimė, kad šalia, tame pačiame name, gyvena mylima močiutė – ekscentriška, su niekuo nesiskaitanti persona, kuri, jei reikės, yra pasiruošusi apginti mylimą anukę ngais ir dantimis. Labiausiai Elsay patinka močiutės pasakos: niekur negirdėtos, kupinos stebuklų, dažnai bauginančios, bet visada gerai pasibaigiančios.

Deja, gyvenimas ne visuomet yra kaip pasaka. Vieną rytą mylima močiutė iškeliauja anapus, bet net iš ano pasaulio nesiliauja globoti ir ginti mylimos anukės. Mergaitėi ji palieka šūsnį laiškų, kuriuose – naujos istorijos, naujos pasakos, nuorodos, paslaptys ir užuominos. Sekdama laiškais, tarsi lo-bio nuorodomis, Elsa pamažu suprant, kad visos močiutės pasakos buvo apie tikrus įvykius, tikrus žmones ir tikrą, visai šalia esantį gyvenimą.

Magijos bei pasakų kupino ir iki ašarų gaudinančio bei prajuokinančio kūrinio centre – ypatingas septynmetės mergaitės ir jos pašėlusios močiutės ryšys. Jų susikurtas fantazijos pasaulis – kartais truputį bauginantis, bet visuomet geras, teisingas, pamokantis ir kupinas gyvenimiškos išminties. Gerumo, vilties ir atleidimo kupina Elsos istorija yra viena iš tų, kurių, net ir užvertę paskutinį puslapį, ilgai nešiositės širdyje.

Dainava
kino teatras

„PRINCESĖ IR DRAKONAS“. (Ilgarsintas lietuviškai). Animacinis filmas visai šeimai (V). Iki rugsėjo 27 d. 13 val.

„GROBUONIS. PATOBULINIMAS“. Veiksma / siaubo / nuotykių (N-16). Iki rugsėjo 27 d. 18 val.

„SUPER DŽONIS SMOGIA“. Veiksma / nuotykių / komedija (N-7). Iki rugsėjo 27 d. 15.30, 20.30 val.

Studentams ir moksleiviams, pateikusiems pažymėjimą, daroma nuolaida.

Tel.: 76 228, 76 229. Rotušės a. 11. Informacija internete www.kinasdainava.lt

Pasijuokime...

Ant upės kranto sėdi žvejys mokytojas. Pagauna mažą šamuką. Atkabina nuo kabliuko, paleidžia atgal į vandenį ir sako:

– Ir kad be tėvelio negrįžtum!

Atsibodo broliams ilsėtis visokiuose Kanaruose ir Maljorkose, nusprendė jie po savo šalį pažvejoti. Prisipirko visokių meškerių, masalų, palapinių, miegmaišių, pasiėmė maisto savaitei ir išvyko. Gaudė gaudė ir nieko nepagavo, tik baigiantis savaitei užkibo vienas nususeęs ešerukas. Grįždami namo broliai šnekasi:

– Tu žinai, kiek mums ta suknista žu-vytė kainavo? Kokį 100\$!

– Aha, ir gerai, kad tik vieną paga-vom!

Budinčio apylinkės gydytojo kabinete suskambo telefonas...

– Alio. Čia skambina žvejys Jonas. Labai skubiai prašau atvykti prie tokio tai ežero, privažiavimas nuo miško pusės, pamatysit geltoną palapinę, ten aš Jūsų lauksiu. Mano mažametis sūnus ką tik prarijo didelį žvejybinį kabliuką. Prašau Jūsų, paskubėkite.

Po kelių akimirų vėl suskamba telefonas tame pačiame kabinete...

– Daktare, čia vėl skambina tas pats žvejys Jonas. Galite neskubėti važiuoti, aš pasikuitęs savo krepšyje radau kitą kabliuką...

Štai dovana tavo gimtadieniui! – sako tėvas, įteikdamas sūnui meškerę.

– Ačiū, tėtė. Bet kodėl ji be ritės ir valo?

– Ne viskas iš karto, sūnau. Išmoksi žvejoti, tuomet ir ritę, ir valą nupirksiu.

Paradoksali situacija – moterys traukia strimėles virtinėmis, o vyrai tenkinasi vos vienu kitu egzemplioriumi.

Viktoro ARMALIO nuotr.

REKLAMA

PASLAUGOS

Taisau įvairius baldus ir kėdes, keičiu spyruokles, poroloną, gobeleną, vatiną. Surenkau naujus. Tel.: 8 616 46516, (8 315) 72617.

SUTEIKIU PASKOLA
Tel. 8 687 82 448

SIENŲ ŠILTINIMAS
užpildant oro tarpus
1m² kainu nuo 1,40 Eur. Tel. 8 675 7 73 23

PERKA

Brangiai mišką (gali turėti bendraturčių, būti neatidalytas, su skolomis, areštuotas). Sutvarkau dokumentus. Tel. 8 644 55355.

Brangiai įvairius miškus: jaunuolynus, pusamžius, brandžius. Žemę, apaugusią krūmais. Tel. 8 625 44123.

Nerūšinius obuolius. Tel. 8 604 39946.

1–2 k. butą su balkonu Alytuje. Tel. 8 601 26111.

Butą Alytuje. Tel. 8 670 40086.

2–3 k. butą Alytuje. Tel. 8 600 36741.

Namą Alytuje ar šalia Alytaus. Tel. 8 670 40086.

Namą Alytuje. Tel. 8 698 24231.

Komercinės, sandėliavimo, gamybos patalpas Alytuje. Tel. 8 698 24231.

PERKAME MIŠKUS

- Rengiame miškotvarkos projektus
- Vertiname, rėžiame biržes
- Superkame apvaliąją medieną
- Neatidalytus, su bendrasavininkais
- Mokame iki 16.000EUR/ha

8 660 46666

UAB „Dzūkijos miškas“
Lietuvos miško savininkų asociacijos (LMSA) narė.

PERKAME MIŠKĄ SU ŽEME ARBA IŠKIRSTI

- Miškotvarkos projektai
- Biržių atrėžimas
- Miško savininkų konsultavimas.

Kreipkitės tel. 8 686 57 593
El. paštas ausra@dzukijomiskas.lt

SUPERKAME

nerūšinius obuolius.
Atvažiuojame į namus.

Tel. 8 600 20 174.

UAB „PRANMETAL“

Brangiai perka juodojo ir spalvotojo metalo laužą.

Pramonės g. 15.
DIRBAME pirmadienį–šeštadienį.

Tel.: (8 315) 77 981, 8 610 41 786.

SUPERKAME

gero, lieso įmitimo (mėsos kombinatų kainomis) ir traumotus galvijus, taip pat arklius. **Tel. 8 616 43 646.**

PARDUODA

Patalpos

Administracinės 520 kv. m patalpas Putnų g., Alytuje (patalpos išsidėsčiusios 1 ir 2 aukštuose, yra visos miesto komunikacijos, patogus privažiavimas, 16,74 a sklypas, teritorija aptverta). Kaina 110 000 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

350 kv. m sandėliavimo patalpas Sakų g., Alytuje (atskirasėjimas, uždara teritorija, išasfaltuota aikštelė, geras privažiavimas). Kaina 30 000 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

603,81 kv. m administracinės patalpas Pramonės g., Alytuje (2 a. iš 3, iš viso 10 atskirų kabinetų, patalpos erdvios, suremontuotos, su baldais, yra konferencijų salė, apsauginė ir priešgaisrinė signalizacijos). Kaina 65 000 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Gamybinės, sandėliavimo patalpas Pievų g., Alytuje (b. pl. 950 kv. m, yra išpirkta 80 a žemės, dar 30 a galima išsipirkti papildomai, teritorija aptverta, patalpos puikiai tinka servisui, yra duobė, keltuvai). Kaina 95 000 Eur, galima ir nuoma (700 Eur per mėn.). Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

81,07 kv. m patalpas Naujojoje g., Alytuje (patalpos išsidėsčiusios per du aukštus, tinka komercinei veiklai, yra atskirasėjimas, rampa patogiam prekių iškrovimui/pakrovimui, plastikiniai langai, erdvus balkonas, rūsys, automobilio stovėjimo aikštelė). Kaina 29 999 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

750 kv. m administracinės patalpas Naujojoje g., Alytuje (visos komunikacijos, iš dalies rekonstruotas pastatas, nauja katilinė, galimas elektros įvadas, privažiavimas nuo pagrindinės gatvės). Kaina 144 500 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

290,90 kv. m patalpas Panemuninkų k., Alytaus r. (patalpos buvusioje mokykloje, tinka gamybinei, komercinei veiklai, pastatas 1 aukšto, 61 a sklypas, yra ūkinį pastatų, asfaltuotas privažiavimas, 12 kilometrų iki Alytaus). Kaina 35 000 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

780 kv. m patalpas Kepyklos g., Alytuje (tinka sandėliavimo, gamybinei, prekybinei veiklai, visos miesto komunikacijos, strategiškai patogiai vieta, atskirasėjimas, 2016 m. pastatas renovuotas). Kaina 78 000 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

120 kv. m patalpas S.Dariaus ir S.Girėno g., Alytuje (administracinė, prekybinė paskirtis, 5 atskiri kabinetai, miesto centras). Kaina 105 000 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Butai

1 k. butą Vilties g., Alytuje (b. pl. 33,46 kv. m, 5 a. iš 5, namas iš dalies renovuotas, naujas stogas, pakeisti vamzdiniai, el. instaliacija, nauja automobilių aikštelė prie namo, vieta automobiliui, butas suremontuotas, plastikiniai langai, šarvuotosios durys, maži mokesčiai). Kaina 16 000 Eur. Tel. 8 600 36741, www.capital.lt

1 k. butą Šaltinių g., Alytuje (b. pl. 36 kv. m, 9 a. iš 9, tvarkingas, vidinis, plastikiniai langai, įstiklintas balkonas, su dalimi baldų ir buitinių technikos, tualetas ir vonia atskirai). Kaina 16 000 Eur. Tel. 8 611 25093, www.capital.lt

2 k. butą Naujojoje g., Alytuje (b. pl. 45,67 kv. m, 5 a. iš 5, bendrabučio tipo name, tvarkingas, bute yra atskira virtuvė, tualetas ir vonios kambarys, pakeisti plastikiniai langai, parduodamas su dalimi baldų). Kaina 11 500 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

2 k. butą Kaštonų g., Alytuje (b. pl. 50,50 kv. m, 5 a. iš 5, butas vidinis, šiltas, langai orientuoti į abi namo puses, yra du balkonai, rūsys). Kaina 19 800 Eur. Tel. 8 611 25093, www.capital.lt

2 k. butą Vilties g., Alytuje (b. pl. 36 kv. m, 5 a. iš 5, bendrabučio tipo name, tvarkingas, įrengta virtuvėlė, pakeisti plastikiniai langai, šarvuotosios durys, vonia ir tualetas bendri). Kaina 7 900 Eur. Tel. 8 670 40086, www.capital.lt

2 k. butą Santaikos g., Alytuje (b. pl. 38,62 kv. m, 3 a. iš 7, 9,46 kv. m įstiklinta lodžija, saulės kolektorai, autonominis šildymas, nauja el. instaliacija, plastikiniai langai su stiklo paketais, šarvuotosios durys, telefonspynė, aptverta teritorija su vaikų žaidimų aikšte). Kaina 27 103 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

2 k. butą Daugų g., Alytuje (b. pl. 34,26 kv. m, butas yra pagerinto tipo bendrabutyje, 3 a. iš 5, tvarkingas, yra atskira virtuvė ir vonios kambarys, 2017 m. bute atliktas remontas, parduodamas su baldais ir buitine technika). Kaina 12 500 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

2 k. butą A. Jonyno g., Alytuje (b. pl. 47,47 kv. m, 5 a. iš 5, tvarkingas, plastikiniai langai, butas vidinis, šiltas, vonia ir tualetas atskirai, su baldais, erdvi automobilių aikštelė). Kaina 27 000 Eur. Tel. 8 611 25093, www.capital.lt

2 k. butą Daugų g., Alytuje (b. pl. 34 kv. m, 2 a. iš 5, pagerinto tipo bendrabutyje, tvarkingas, yra virtuvė, tualetas ir vonios kambarys, plastikiniai langai, šarvuotosios durys, parduodama su baldais ir buitine technika). Kaina 11 800 Eur. Tel. 8 600 36741, www.capital.lt

2 k. butą Putnų g., Alytuje (b. pl. 51 kv. m, 1 a. iš 4, pagerinto tipo bendrabutyje, yra atskirasėjimas, pakeisti plastikiniai langai, tualetas ir vonia). Kaina 9 900 Eur. Tel. 8 670 40086, www.capital.lt

3 k. butą Santaikos g., Alytuje (b. pl. 46,77 kv. m, 2 a. iš 7, 9,46 kv. m įstiklinta lodžija, saulės kolektorai, autonominis šildymas, nauja el. instaliacija, plastikiniai langai su stiklo paketais, šarvuotosios durys, telefonspynė, aptverta teritorija su vaikų žaidimų aikšte). Kaina 32 823 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

3 k. butą Santaikos g., Alytuje (b. pl. 71,23 kv. m, 2 a. iš 7, 9,46 kv. m įstiklinta lodžija, saulės kolektorai, autonominis šildymas, nauja el. instaliacija, plastikiniai langai su stiklo paketais, šarvuotosios durys, telefonspynė, aptverta teritorija su vaikų žaidimų aikšte). Kaina 52 143 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

VILNONĖS ANTKLODĖS

Rugsėjo 28 dieną (penktadienį) 9–10 val. Alytuje, Jazminų turgavietės automobilių aikštelėje, gamintojų kainomis parduosime vilnonės viengulės (54 Eur), dvigulės (60 Eur), vaikiškas (35 Eur) antkloves, įvairių matmenų vilnonius čiužinius (paklotus) (47–61 Eur), vilnonės pagalves (19 Eur), patalynės komplektus (28–31 Eur), suktus vilnonius siūlus (19 Eur už kg). Keisime plautas avies vilnas į siūlus. 1 kg vilnos pakeitimo kaina (7 Eur).

Iš natūralios avių vilnos pagaminta patalynė yra labai higieniška, higroskopiška (sugeria ir išgarina daug drėgmės), nesielektrina, lengva, šilta, gerai praleidžia orą ir ultravioletinius spindulius, sunkiai dega, pasižymi bakteristatinėmis savybėmis, tinka naudoti tiek vasarą, tiek žiemą.

Tel. 8 698 71 270

www.verpykla.lt

Pakruojų rajono Lygumų vilnų verpykla

**PRIIMAMI UŽSAKYMAI
TELEFONU PO 20 VAL.,
PRISTATOME NEMOKAMAI.**

3 k. butą Rotušės a., Alytuje (b. pl. 78 kv. m, 9 a. iš 10, nestandartinio planavimo, visiškai įrengtas, parduodamas su baldais ir buitine technika, du įstiklinti balkonai, pro buto langus – puiki miesto panorama). Kaina 52 500 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

3 k. butą Jurgiškių g., Alytuje (b. pl. 64 kv. m, 5 a. iš 5, didelis balkonas, su baldais, tualetas ir vonia atskirai, netoli mokykla, darželiai, prekybos centrai). Kaina 25 500 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

3 k. butą Lazdijuose (b. pl. 53,10 kv. m, 1 a. iš 2, pro langus atsiveria panorama į šalia esantį ežerą Baltasis, šildoma kietuoju kuru, atskirasėjimas, plastikiniai langai, su baldais ir buitine technika). Kaina 10 200 Eur. Tel. 8 670 40086, www.capital.lt

3 k. butą Jaunimo g., Alytuje (b. pl. 60,4 kv. m, 5 a. iš 5, tvarkingas, tualetas ir vonia atskirai, virtuvės komplektas, plastikiniai langai, šarvuotosios durys, įstiklintas balkonas, rūsys). Kaina 28 500 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

4 k. geros būklės erdvų, šviesų, su didele virtuve, 80 kv. m butą Druskininkų centre. Kaina 59 000 Eur. Tel. 8 686 37415.

Sklypai

13 a sklypą Merkinės g., Alytuje (namų valda, sklype stovi 69 kv. m medinis namas, yra visos miesto komunikacijos, sklypas išlygintas, išvalytas, patogus privažiavimas, šalia viešojo transporto stotelė). Kaina 40 000 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

29,08 a namų valdos sklypą Šventežerio mstl. (sklype stovi 100 kv. m medinis namas, yra atvesta elektra, vanduo, asfaltuotas privažiavimas, ribojasi su Šventežerio ežeru). Kaina 19 500 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

20,82 a namų valdos sklypą Švobiškių k., Alytaus r. (asfaltuotas privažiavimas, elektra, vandentiekis, kanalizacija). Kaina 5 000 Eur. Tel. 8 600 36741, www.capital.lt

Žemės ūkio paskirties sklypą Žaunieriškių k., Alytaus r. (55,77 a, atokiau nuo gyvenvietės, šalia teka Nemunas, iki Alytaus 8 km). Kaina 4 900 Eur. Tel. 8 670 40086, www.capital.lt

Komercinės paskirties 24 a sklypą Žirgų g., Alytuje (ribojasi su Kauno g., strategiškai patogiai vieta, dideli automobilių srautai, parduodamas ir šalia esantis 68 a sklypas). Kaina 36 000 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

36,93 a komercinės paskirties sklypą Kalniškės g., Alytuje (visos miesto komunikacijos, ribojasi su „Ulpo“ teritorija, strategiškai patogiai vieta). Kaina 39 000 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

73 a žemės ūkio paskirties sklypą Mančiūnų k., Alytaus r. (taisyklinga stačiakampio formos, lygus reljefas, atokiau nuo gyvenvietės, šalia autobusų stotelė, geras privažiavimas). Kaina 10 000 Eur. Tel. 8 670 40086, www.capital.lt

Du namų valdos sklypus po 16 a Alytaus k., Alytaus r. (kadastriniai matavimai, elektra). Vieno sklypo kaina 10 900 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

40 a žemės ūkio paskirties sklypą Alytaus r., Miklusėnų k. (atokiau nuo gyvenvietės, vieno sklypo pusę juosia miškas, šalia teka upelis, patogus susisiekimas, netoli Alytaus miesto). Kaina 4 900 Eur. Tel. 8 670 40086, www.capital.lt

15 a sklypą Užubalių k. (2 km nuo Alytaus, sklypas prie pat pagrindinio kelio, geras susisiekimas, už 100 m autobusų stotelė). Kaina 13 500 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

28 a sklypą Plento g., Jurgiškių k., Alytaus r. (elektra, 4 km iki Alytaus, geras privažiavimo kelias). Kaina 16 000 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Namų valdos sklypą prie Ilgio ežero, Pivašiūnų k. (26 a, leidimai statyboms, 300 m iki geriausios ežero pakrantės Pivašiūnuose). Kaina 15 000 Eur. Tel. 8 670 40086, www.capital.lt

7,69 a namų valdos sklypą Giraitės g., Alytuje (visos miesto komunikacijos, elektra, geras privažiavimo kelias, stačiakampio formos). Kaina 12 500 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

15,59 a sklypą Alytuje, Bitininkų g. (namų valdos paskirtis, atvesta elektra ir vandentiekis, sklypas taisyklingos formos, atlikti kadastriniai matavimai, netoliese pagrindinis kelias, geras susisiekimas). Kaina 15 000 Eur. Tel. 8 600 36741, www.capital.lt

Informacija apie parengtą

poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitą

Planuojamos ūkinės veiklos (PŪV) organizatorius: Vidmantas Navickas, V. Žadeikos g. 2, Daugirdų k., Krokialaukio sen., Alytaus r., tel. +370 615 43 448, el. p. v.v.navickai@gmail.com.

Ataskaitos rengėjas: UAB „Ekostruktūra“, Raudondvario pl. 288A-9, Kaunas LT-47164, tel. +370 607 23 980, el. p. info@ekostruktura.lt.

PŪV pavadinimas, vieta (adresas): Galvijų ūkio plėtra Žadeikos g. 2, Daugirdų kaime, Krokialaukio seniūnijoje, Alytaus rajono savivaldybėje.

PŪV aprašymas: poveikio visuomenės sveikatai vertinimas ir sanitarinės apsaugos zonos nustatymas atliekamas planuojamam plėsti galvijų ūkiui (nuo esamų 273 sutartinių gyvulių iki 438 sutartinių gyvulių), adresu Žadeikos g. 2, Daugirdų kaime, Krokialaukio seniūnijoje, Alytaus rajono savivaldybėje. Ūkis skirtas pienininkystei, melžiamų karvių ir prieaugio auginimui bei grūdų auginimui, džiovinimui.

Ataskaita viešai eksponuojama nuo 2018 m. rugsėjo 25 d. iki spalio 10 d. darbo dienomis, darbo valandomis: Krokialaukio sen. patalpose (adresu Vytauto g. 1, Krokialaukio mstl., Alytaus r.). Su Ataskaita taip pat galima susipažinti PŪV vykdymo vietoje (Žadeikos g. 2, Daugirdų kaime, Alytaus r.) ir UAB „Ekostruktūra“ biure (Studentų g. 67-410, Kaune). Ataskaitos santrauka skelbiama interneto puslapyje www.ekostruktura.lt (rubrikoje „Visuomenės informavimas“).

Viešo supažindinimo su Ataskaita susirinkimas vyks 2018 m. spalio 10 d. 18 val. veiklos vykdymo vietoje, adresu: Žadeikos g. 2, Daugirdų k.

Pasiūlymus Ataskaitos klausimais raštu, elektroniniu paštu galima teikti ataskaitos rengėjui UAB „Ekostruktūra“, el. p. info@ekostruktura.lt, Raudondvario pl. 288A-9, Kaunas LT-47164, iki viešo supažindinimo.

Sprendimą dėl PŪV galimybių priims Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Alytaus departamentas, Savanorių g. 4, Alytus, tel. (8 315) 51 182, el. p. alytus@nvsc.lt.

Alytaus Naujienos

TAKSI 24/7

OMEKA

Vežame 1-6 keleivius

8 315 32222

8 618 32222

8 638 32222

TELE2 8 607 75555

El. p. omeka.taksi@gmail.com

Omeka Taksi

Namų valdos sklypus prie Kavaliao ežero, Duselninkų k. (plotas nuo 22,29 iki 176,28 a, atvestos visos komunikacijos, sklypai išlyginti, paruošti statyboms, prie kiekvieno sklypo yra parengtas namų projektas). Kaina nuo 15 000 Eur. Tel. 8 614 99969, www.capital.lt

Namų valdos sklypą Radžiūnų k., Plento g. (17,9 aro, šalia miškelis ir pagrindinis kelias Seirijai-Alytus, sklypas lygus, taisyklingos formos, geras privažiavimas). Kaina 10 000 Eur. Tel. 8 614 99969, www.capital.lt

80 a žemės ūkio paskirties sklypą Kurnėnų k. (sklypas taisyklingos stačiakampio formos, atlikti geodeziniai matavimai, iškastas tvenkinys, atvesta elektra, geras privažiavimas). Kaina 17 500 Eur. Tel. 8 614 99969, www.capital.lt

Namai, sodybos, sodai

Tvarkingą mūrinį 21 kv. m garažą miesto centre prie „Seno namo“. Tel. 8 686 50003.

Sodybą Krokialaukio mstl., Alytaus r. (b. pl. 69,58 kv. m, 1 a. mūrinis namas, įrengtas, 3 kambariai, su baldais, šildoma kietuoju kuru, 51 a sklypas, ūkinis pastatas, šiltnamiai, šulinys, lauko tualetas). Kaina 16 000 Eur. Tel. 8 600 36741, www.capital.lt

Namą Duselninkų k., Alytaus r., prie Kavaliao ežero (b. pl. 153 kv. m, nebaigtas statyti, visos komunikacijos, 26 a sklypas, graži panorama, geras privažiavimo kelias). Kaina 49 500 Eur. Tel. 8 670 40086, www.capital.lt

Namą Marcinkonių k., Varėnos r. (b. pl. 131,70 kv. m, 1 a. su mansarda, 3 kambariai, visos komunikacijos, 14,51 a sklypas, Dzūkijos nacionalinio parko teritorijoje, išduoti leidimai rekonstruoti/statyti pastatą). Kaina 23 000 Eur. Tel. 8 611 25093, www.capital.lt

Sodo namą Gečialaukio k., Alytaus r. (b. pl. 73,36 kv. m, 2 a., 3 kambariai, 10,45 a sklypas, jame yra du šiltnamiai, dirbamos žemės, į namą atvestas vandentiekis, šildoma kietuoju kuru). Kaina 17 800 Eur. Tel. 8 614 99969, www.capital.lt

Mūrinį sodo namą Jurkionių k., SB „Vyturėlis“ (b. pl. 68 kv. m, vieno aukšto su mansarda, po nameliu išbetonuotas sausas rūsys, namas šildomas kietuoju kuru, sklypo plotas 7,3 a). Kaina 17 000 Eur. Tel. 8 611 25093, www.capital.lt

Mūrinį namą Ateities g., Pirmajame Alytuje (b. pl. 201,68 kv. m, dviejų aukštų, 5 kambariai, yra visos komunikacijos, rūsys, garažas, sklypo plotas 9,41 aro). Kaina 40 000 Eur. Tel. 8 600 36741, www.capital.lt

Medinį sodo namą Jurkionių k., SB „Vyturėlis“ (b. pl. 54 kv. m, vieno aukšto, su dideliu išbetonuotu rūsiu po namu, jame įrengtas duonkepys, sklypo plotas 6,3 a). Kaina 13 000 Eur. Tel. 8 611 25093, www.capital.lt

Mūrinį namą Kailinių k., Lazdijų r. (b. pl. 200 kv. m, 2 aukštai, 5 kambariai, šildoma kietuoju kuru, yra vandentiekis, kanalizacija, elektra, garažas, rūsys, asfaltuotas privažiavimo kelias, 25 a sklypas). Kaina 35 000 Eur. Tel. 8 670 40086, www.capital.lt

174 kv. m namą Alytuje, SB „Nemunas“ (su baldais ir buitine technika, naujai išvedžiota elektra, plastikiniai langai su apdaila, pirmame aukšte šildomosios grindys, garažas, skalbykla, signalizacija). Kaina 109 000 Eur. Tel. 8 670 40086, www.capital.lt

Sodybą Prienų r., Jiezne (b. pl. 61,01 kv. m, sklypo 21,64 kv. m, 1 a. ūkiniai pastatai, šulinys, netoli miesto centras, strategiškai gera

Paskui „Dainava“ ir svajonę — Peru, Kolumbija

Aistra Nr. ...

Teatrą laikau viena didžiausių aistrų savo gyvenime. Tačiau turiu ir dar vieną, patenkančią į mano mėgstamų veiklų penketuką. Tai — kelionės. Užburiančios, įveliančios į pažinimo alkio malšinimą, gurmanišką pasimėgavimą svetimų kultūrų atradimais.

Keliavimo kryptys mano sąrašė atsiranda labai įvairiai — spontaniškai, draugų rekomenduotos, darbo reikalų inspiruotos. Kelionė prasideda jau galvoje, kai pradedu ją vizualizuoti, dėlioti maršrutus, įsivaizduoti būsimas erdves, gal net jausti kvapus.

Nieko nuostabaus, kad ir Peru pirmiausia saugiai įtvirtinau savo svajonėse, nuolat ją palaistydama viltimi. Ir kai prieš kelerius metus liaudies studijos „Dainava“, garsėjančios savo tolimomis koncertinėmis kelionėmis, vadovas Romualdas Ambrozevičius pasiūlė vykti sykiu (tuomet, regis, į JAV), pasakiau, kad kai jau sugalvosite vykti į Peru, tuomet tikrai neatsisakysiu... Prabėgo vos metai, ir Romas pasitarė: „Kitais metais kviečia į festivalį Peru. Važiuosite?“

Kur? Su kuo?

Kaip? Po kiek?

Važiuosiu!!!

Tikslas beveik aiškus — Peru: išsvajotas Maču Pikču, Lima, folkloro festivalis trečiame pagal dydį Peru mieste Truchiljuje, na, dar kitos indėnų civilizacijų ypatybės, ispaniški šalies akcentai. Per daug nesigilinu, organizatoriai pasirūpins. Ech, dar pasirodo mūsų laukia ekstra viržas — Bogota ir susitikimas su Kolumbijos lietuviais.

Kokia laimė tiesiog susikrauti lagaminą ir pirmyn... Keliones su draugais ir šeima jau gerą dešimtmetį skrupulingai planuoju aš. Atsakomybė tinkamai pasirūpinti Alytaus miesto teatro gastrolėmis į JAV dvejus metus iš eilės ir Jungtinėje Karalystėje teko taip pat man, todėl puikiai suprantu organizatorių rūpesčius ir titanišką jų darbą. Užbėgdama įvykiams už akių sakau jiems (Arvydui Mikalauskui ir Romualdui Ambrozevičiui) širdingiausiai ačiū.

Dėkoti tikrai yra už ką — pabandykite įtikti 42 asmenų skirtingo amžiaus, poreikių ir galimybių kompanijai, išsileidusiai į veik trijų savaičių turą ne vien atstovauti Alytui tarptautiniame folkloro festivalyje ar mėgautis išpūdziais, bet ir kopti į kalnus, gyventi aukštikalnėse, 6 kartus su visu bagažu keliauti į vis kitą kelionės vietą.

42 žmonės — tai 42 skirtingi maitinimosi įpročiai, 42 skirtingi požiūriai į poilsį, ekskursijas,

Liaudies meno studija „Dainava“ savo kelionę po Peru pradėjo Limoje.

Pasaulio rekordininkas Limos fontanų parkas.

Kolonistinės architektūros Limoje fragmentai.

apgyvendinimo sąlygas. Tiesa, daugelis kelionės dalyvių, kurių didesnė pusė „Dainavos“ nariai, kiti — rėmėjai, prisidedantys prie kelionės finansavimo, jau ne pirmą sykį drauge, tačiau fizinis krūvis, nuovargis, kelionėje slypintys netikėtumai daro savo... Bet visa tai dar tik bus.

Dabar 42 žmonių kompanija man lengvai kelia nerimą, pažįstu vos keletą iš jų. O juk kelionėse svarbu ne vien tikslas — daug svarbiau, su kuo į tą tikslą eini. Tai irgi galutinai suprasiu šioje kelionėje...

Tikslas tikslu, pakeleiviai pakeleiviais, bet žinau, kad neišsuksiu nuo klausimo, kiek visa tai atsiejo. Nedaug, tiek, kiek kainuoja svajonės išsipildymas. Jei primygtinai klausite piniginės išraiškos, tai atsakymas bus panašus — keliskart pigiau nei siūlo turistinės agentūros. Savoms išlaidoms, maitinimuisi, papildomoms ekskursijoms, suvenyrams kiekvienas išleido skirtingai — nuo kelių šimtų iki kelių tūkstančių dolerių.

Bet kitų pinigų skaičiuokite vėliau. Dabar leiskite susikrauti

Žavingieji „pavydo balkonai“ Limoje.

lagaminą ir pirmyn. Laukia ilgą, kone parą trukusią, kelionę į Limą, Peru sostinę.

34 valandos Limoje

Daugelis keliaujančiųjų po Peru savo kelionę pradeda nuo Limos. Ir daugelis ją skuba palikti, kad kuo greičiau pasiektų Maču Pikču. Tai — klaida. Mes nebuvome išimtis, ir sėkmingai tą klaidą pakartojome, tik prabėgomis prisiliesdami prie Limos, didžiausio Peru miesto, kurį su priemiesčiais savo namais vadina trečdalis visų perujiečių, t. y. apie 10 milijonų gyventojų.

1535 metais sausio 6 dieną čia, prie Ramiojo vandenyno, Andų pašlaitėje, savo sostinę įkūrė ispanas Francisco Pizarro, pačių perujiečių prieštarai vertinama asmenybė. Nors miestas buvo statomas visiškoje dykumoje ir nuolat trūko geriamojo vandens, tačiau iškilius pavojui, garsusis užkariautojas galėjo lengvai pasprukti jūra.

Limos istoriniame centre nemažai išpūdingų kolonijinio stiliaus pastatų. Ypač graži centrinė miesto aikštė Plaza de Armas, kur pagrindinėje miesto katedroje

ilsisi ir garsiojo konkistadoro F.Pizarro palaikai. Prezidentūra išsikūrusi taip pat šalia Plaza de Armas. Kasdien 11.45 val. čia, skambant iškilingiems orkestro maršams, keičiasi garbės sargyba. Gausybei stebėtojų gėrintis šia ceremonija, iš Lietuvos atsakrėja mintis: „Ach, kaip pas mus trūksta tokių teatralizuotų, ritualinių, turistus masinančių akcentų...“

O netrukus Lima sužavi savo meistriškai raižytų balkonų įvairove. Nejučiom kaupiasi klausimas apie jų paskirtį, apie tai, kokias paslaptingas istorijas jie saugoja. Atsakymą po specialaus paklausimo vėliau gausiu iš gido: tai „pavydo balkonai“. Šie išpūdingi apdailos kūriniai, puošti dėtingomis geometrinėmis skulptūromis, buvo suprojektuoti tam, kad moterys neišėjusios iš namų galėtų stebėti Limos gatves.

Tačiau jos pačios šių elegantiškų pertvarų buvo pridengtos taip, kad nė vienas praeivis negalėtų įžiūrėti jų grožio. Dėl šios priežasties namų vyrams nereikėjo pavyduliauti. Vis dėlto kiekvienas, esantis gatvėje, slapčia vylėsi atpažinti balkono gražuolę, tad balkonai jų galvose tapo viliojimo simboliais. Ir dar vienas intriguojantis faktas: bene ryškiausias šių „pavydžių balkonų“ pavyzdys yra arkivyskupo rūmų priekyje. Galima tik spėlioti, kam arkivyskupui buvo reikalingas šis „pavydus balkonas“...

Dauguma turistų atvyksta į Peru, norėdami pamatyti Maču Pikču ar kitus inkų griuvėsius, bet retas žino, kad inkų imperija gyvavo tik mažiau nei pusantro šimto metų, maždaug nuo 1400-ųjų iki 1533 metų, kai paskutinis nepriklausomas jos imperatorius Atahualpa, ispanų paimtas į nelaisvę, buvo jų krikštytas ir pakartas.

Tačiau Peru teritorijoje gyvenę žmonės sukūrė 5000 metų siekiančias civilizacijas, tarp kurių daug reikšmingų kultūrų, tokių kaip

Moteriškas spalvingumas.

Juozo ŠALKAUSKO nuotr.

Paracas, Močė ir kt. Jas liudijančių artefaktų išlikę veik visoje Peru. Vieni tokių — Huaca Pucallana piramidė, išikūrusi pačiame Limos centre šalia prabangaus Miraflores rajono bei Pačakamako piramidės. Pirmosios piramidės dėl laiko stokos mes neaplinkėme.

Pro autobuso langą stebėdami netvarkingą (švelnus žodis) šiuolaikinę Limos architektūrą, vykstante į Pačakamaką. Peru, kaip ir kai kuriose kitose šalyse, galioja įstatymai, kad tol, kol nebaigę statybų, t. y. liaudišku terminu sakant „nepridavei namo“, arba oficialiai išsireiškiant neįvykdei statinio registracijos, tol nereikia mokėti visų su nekilnojamoju turtu susijusių mokesčių. Todėl Lima panaši į nesibaigiančios statybos miestą. Tiesa, seniai toje statybvietėje apgyvendinta.

Lėtai judant sostinės gatvėmis (nuolatinės milžiniškos spūstys kelyje — viena iš Limos problemų) gidas spėja parodyti didelę mūrinę sieną, esančią miesto pašonėje besidriekiančiame kalne. Ji aiškiai padalija ir atskiria varganus lūšnynus nuo kur kas geriau atrodančių gyvenamųjų būstų.

Pastaruosiuose įsikūrę gerokai aukštesnio socialinio sluoksnio Limos gyventojai. Nors gidas išsijuosęs pasakoja, kad dabartinė valdžia labai žymiai pagerino ekonominę situaciją, sumažino nedarbą ir žemiau skurdo gyvenančių žmonių skaičių, toji reali ilga mūrinė siena kur kas akivaizdžiau iliustruoja vyraujančią milžinišką socialinę bei turtinę nelygybę.

Po geros valandos kelionės atvykstame į Pačakamaką. Pača Kamak (quechua — kečua — kalba, „Pasaulio kūrėjas“) buvo dievybė, kurią Ichma kultūros žmonės garbino Pačakamako mieste. Pati Pačakamako šventykla yra archeologinė vietovė, esanti 40 km į pietryčius nuo Limos, Peru, Luruno upės slėnyje. Dauguma bendrų pastatų ir šventyklų buvo pastatyti 800–1450 metais.

Svarbiausi jų apima Pačakamako šventyklą, Saulės dievo šventovę ir aukoms pasirinktų moterų arba Saulės merginų rūmus. Šventykla buvo laikoma planetos mistinės asies dalimi. Iki šiol daugiau ar mažiau čia atkastos vos kelios piramidės.

Archeologai nustatė, jog turėtų būti mažiausiai 17 piramidžių. Kaip minėjo gidas, iki šiol atlikta vos 5 procentai visų archeologinių kasinėjimų. Kasdien čia dirba apie 200 žmonių.

Tiesą sakant, kelionės metu tik stiprėjo įspūdis, kad kam kam, o archeologams šioje šalyje darbo užteks dar ilgus metus. Todėl, matyt, vietinių specialistų nestebina, o kartu nekyta noras surinkti, rodos, tokios tyrimams svarbios medžiagos, kaip kad šalia smėlyje besimėtantys ano laikmečio žmonių kaulai. Tos tiriamos medžiagos čia tiek daug, kad tik turistą iš Europos gali piktinti nepagarba žmogui ar istorijai.

Iš Pačakamako grįžtame kiek kitu keliu, aplankydami vaizdingą Ramiojo vandenyno pakrantę, čia pat Limoje įsikūrusius įspūdingus paplūdimius. Taip, tai viena mėgstamiausių perujiečių poilsio vietų, primenanti europinius kurortus bei siūlanti daugybę pramogų ir paslaugų. Nors dabar žiemos sezonas, dieną dar gana šalta, o banglentininkams, kurių čia pilna, toks oras net palankesnis. Gido rekomenduoti užsukame į žavią kavinę, pastatytą ant polių vandenyje, ir kas pirmą, kas ne pirmą kartą gyvenime ragaujame Pisco sour.

Pisco yra populiariausias Peru alkoholinis gėrimas, pagamintas iš vynuogių, dažnai vartojamas kokteiliių forma. Garsiausias kokteilis yra Pisco sour, suplaktas iš žaliųjų citrinų sulčių, paprastojo sirupo, kiaušinio baltymo ir ledo.

Mūsų trumpoje Limos apžvalgoje paskutinis lankytinas objektas

— Magic Water Tour, arba fontanų parkas. Šis parkas, atidarytas 2007 metais, yra 2 pasaulio rekordų — didžiausio pasaulyje vandens fontanų komplekso ir aukščiausio fontano — savininkas.

Pasakysiu sąžiningai, nesu didelę spalvotų fontanų gerbėja nei žinovė. Ir nors jie visi buvo originalūs, daugelis ir interaktyvūs, o vėliau pagal klasikinę muziką net galėjome stebėti šviesų bei vaizdo projekcijų papildytą specialų vakaro šou, mažesnę neapleido dvejobas jausmas: na, prieš 11 metų šis parkas gal ir galėjo stebinti, tačiau dabar lyg ir norėtųsi kažko išpūdingesnio.

Tą jausmą paantrino gido paviešintas faktas, kad Lima tituluojama „niekada nelykančių“ miestu. Tiesiog neįtikėtina, — Lima yra antras pagal dydį pasaulyje dykumos miestas. Kaip viena iš sausiausių pasaulio sostinių, esanti Atakamo dykumos pakraštyje, Lima savo troškulį malšina Anduose iškrintančiu lietu mi ir ledynų ištirpinamu gėlu vandeniu, kurių nuolat mažėja.

Maždaug 1,2 mln. Limos gyventojų neturi galimybės naudotis vandentiekio ir pasikliauja brangiais ir nereguliais privačiais vandens sunkvežimiais. Mokslininkai teigia, kad Peru bus trečia labiausiai nukentėjusi šalis dėl globalinio atšilimo po Hondūro ir Bangladešo, todėl vandens ateitis Limoje atrodo labai neaiški. Šių faktų bei prognozių fone pilnomis čiurkšlėmis trykštantys fontanai šviečia kiek kitomis spalvomis.

Panamerikos keliu link Huančako

Kita spalva nušvinta ir rytas Limoje, kai tenka su ja atsisveikinti bei 500 kilometrų dardėti gan neblogu Panamerikos greitkelio link Truchiljo. Ten vyks tarptautinis folkloro festivalis. Kelias neprailgsta, nes vis dar smalsu tyrinėti Peru peizažą, pakaitomis priartėjant tai pastelinius Andus, tai su horizontu susiliejančią vandenyną. Kelias neprailgsta, nes tą dieną „Dainavos“ šokėjų porai Vilijai ir Ramūnui — graži šventė: lygiai prieš 10 metų įvyko jų sutuoktuvės... Autobusą užlieja sveikinimai, „Dainavos“ choristų dainos, gražiausios meilės lyrikos eilės, širdį virpinančios Artūro akordeono ir Arvydo smuiko melodijos...

Vakarop privačiuojame Truchilją. Šiandien ji tik aplenkiamė, nes apsisistosime šalimais įsikūrusiame nedideliame Ramiojo vandenyno kurorte Huančako. Vietovė yra žinoma dėl savo unikalių tik šiam regionui būdingų smailianusių žvejybos plaustų caballitos (mažieji arkliai) vardu, pagamintų iš itin ilgų vietinių nendrių.

Skirtingai nuo tų, kurie naudojami plaukioti Titikakos ežere, caballitos yra plokšti, ne tuščiaiduriai, ir puikiai „laužia“ aukštas vandenyno bangas. Dėl savo formos ir savybių caballitos laikomi banglenčių pirmtaku, o pačiame Huančako gali rasti ne vieną banglentininkų mokyklą, kurioje šio sporto aistringai gali tiek susipažinti su pirmąja abėcėle, tiek pasiruošti rimtoms banglenčių varžyboms. Keletas bendrakeleivių šia galimybę netrukus pasinaudos ir su draugiškų vietinių trenerių pagalba „pakinkys“ savo pirmąją bangą.

Iki 1970 metų Huančakas buvo ramus žvejų kaimelis, mažai žinomas turistams. Ir nors geriausias laikas aplankyti Huančaką yra birželio paskutinę savaitę vykstanti fiesta, kai galima grožėtis didžiąja caballitos flotile, tačiau ir ne sezono metu miestas visada gyvas, su žmonėmis paplūdimyje, banglentininkais ir žvejais vandenyje, smėlio riedlentinkais šalia esančiose milžiniškoje kopose ir keliautojais vietiniuose restoranuose.

Peru virtuvė: nuo 5 tūkst. bulvių rūšių iki keptos jūrų kiaulytės išsklotinės

Pats metas prašnekti apie Peru virtuvę. Dar kelionės pradžioje persimečiau vienu kitu žodžiu su drau-

ge vykstančiu Donatu Steponėnu, ilgamečiu „Dainavos“ šokėju, bendrovės „Šventė jums“, teikiančios maitinimo paslaugas, vadovu. Pokalbio metu jis prasiitarė, kad Peru virtuvė laikoma viena geriausių pasaulyje. Ką gi, bandysime tuo įsitikinti! Lai ko Truchiljuje turime nemažai — kol „Dainavos“ studijos nariai ruošiasi bei dalyvauja festivalyje, mes leidžiamės į degustacijas.

Labai bijau išsiplėsti, nes apie turtingą Peru virtuvę būtų galima prirašyti knygas. Peru laikoma genetinė pasaulio šalimi, nes tiek įvairiausių vaisių, daržovių rūšių galima atrasti tik čia. Atrodo, kad čia auga viskas, kas tik gali augti. Šalis vadinama bulvių tėvyne, kurioje užregistruota virš 5 tūkst. bulvių rūšių bei porūšių.

Panaši situacija su kukurūzais: rinktis galima iš daugybės rūšių kukurūzų — geltonųjų, raudonųjų, violetinių, juodųjų. Daugelį jų mačiau pirmą kartą. Dėl trijų klimato zonų (pajūrio, kalnų ir džiunglių) šalyje randa didžiausią vaisių įvairovę.

Patikėkite, mums buvo tikra palaima vaikštinėti Huančako turguje, mėgautis ir ragauti ne tik pažįstamus, bet ir niekad Lietuvoje taip nesunokstančius gražuolius mangus, ananasus, papajas, mangustinus, milžiniškus avokadus, anonas (pastaroji dar vadinama chirimoya arba graviola, arba soursoap, beje, laikoma vienu skaniausių vaisių pasaulyje), bet ir daugelį nei matytų, nei regėtų įvairiausio dydžio bei spalvų, matyt, iš paties Rojaus sodo šion žemėn atkeliavusių gėrybių.

Bepigu jiems turint tiek visokio gėrio pretenduoti į geriausios virtuvės titulą... Peru jau šeštus metus iš eilės didžiuojasi geriausios kulinarinės krypties statusu pasaulyje. 2017-ųjų „World Travel Awards“ apdovanojimuose ji nurungė tokias šalis kaip Argentina, Australija, Italija, Prancūzija, Indija, Meksika, Tailandas ar JAV. Va taip!!!

Ir nors tikroji tradicinė Peru virtuvė vadinama komida krioja — kreolų maistu, čia susimaišę viso regiono virtuvės tradicijos ir papročiai. Ilgainiui susiformavo vadinamųjų naujųjų Andų virtuvė — ispanų ir indėnų palikuonių. Jos patiekalų ruošai būdinga itin gausiai naudoti vaisius ir daržoves. Kaip minėjau anksčiau, pastarųjų čia apstu.

Apstu ir neįprastų patiekalų. Norite jūros kiaulytės? Prašom. Nežinau, kada šis patiekalas, nemažiau egzotišku pavadinimu Cuy, tapo nacionaliniu Andų kulinarijos paveldu, tačiau jis yra tikrai svarbi jų kultūros dalis, nes netgi pats Leonardo da Vinci savo paveiksle „Paskutinė vakarienė“ nutapė Jėzų Kristų drauge su apaštalais valgantį ne ką kitą, o Cuy (keptą jūros kiaulytę).

Paveikslo repliką vėliau išvyssime Kuskio katedroje. Šis patiekalas per Kalėdas tame regione toks pat svarbus kaip mums aguonpienis per Kūčias. Ir nors Cuy nėra įprastas nei mūsų akiai, nei mūsų suvokimui, išdrįstame paragauti jūrų kiaulytės išsklotinės, — jei nežinotum, sakytum, kad triušiena.

Kitas labai populiarus Peru patiekalas, atspindintis vandenyno pakrantės virtuvę ir jos įtaką, yra Ceviche (sevičė). Tai visų perujiečių pasididžiavimas. Yra šimtai jos receptų, tačiau įprastai Cheviche gaminama tiesiog žalia žuvis arba jūros gėrybės trumpai pamarinuojant žaliųjų citrinų sultyse, pagardi-

(Nukelta į 12 psl.)

DIDĖJANT GAMYBOS APIMČIAI, ANTRAI PAMAINAI KVIEČIAME PRIE MŪSŲ KOMANDOS PRISIJUNGTI ATSAKINGUS, Į DARBO REZULTATUS ORIENTUOTUS DARBUOTOJUS DARBUI IJEZNE

IEŠKOME: Operatorių, staklininkų, stalių, dažytojų, surinkimo cecho darbuotojų, meistrų.

Reikalavimai:

- Noras dirbti;
- Noras mokytis ir tobulėti;
- Atsakingumas, darbštumas, orientacija į rezultatą.

Patirtis dirbant su mediniais langais būtų didelis privalumas, bet neturint patirties mes Jums suteiksime galimybę semtis jos iš kolegų.

Telefonas pasiteirauti: +370 319 57 270, el. p. info@doleta.lt.
Atrinktus kandidatus informuosime.

Mes siūlome:

- Siūlome puikias darbo sąlygas;
- Nuo darbo rezultatų priklausantį atlyginimą ir kvalifikacijos kėlimo galimybes.

(Atkelta iš 9 psl.)

60 kv. m sodybą Gudelių k., Alytaus r. (šalia Gudelių ežeras, vidus naujai įrengtas, išvežti nauja elektros instaliacija, su baldais, virtuvės komplektu, šildoma kietuoju kuru ir elektra, sklypas kraštinis, 22 arai). Kaina 19 500 Eur. Tel. 8 600 36741, www.capital.lt

Sodybą Pivašiūnuose (b. pl. 74,72 kv. m, medinis, vieno aukšto, kambariai erdvūs, šildoma kietuoju kuru, visai šalia ežeras). Kaina 56 000 Eur. Tel. 8 614 99969, www.capital.lt

Mūrinį garažą Ūdrijos g. 38C. Tel. 8 620 52851.

Įvairios prekės

Nebrangiai beržines, alksnines, pušines malkas. Yra skaldytų. Tel. 8 606 40612.

Ekologiškus obuolius nusiskynimui. 1 kg kaina 0,30–0,60 Eur. Tel. 8 605 75823.

Stogo dangą (matmenys 1250x1150, 330 lapų, spalva žalia, priedai ir viny). Tel. 8 646 43975.

Maistines bulves 'Vineta', augintos be cheminių trąšų. 1 kg kaina 0,25 ct. Gali atvežti. Tel. 8 650 43609.

Smulkias pašarines bulves. Tel. 8 686 19687.

Ožką (alpių zaneno veislės, 3 laktacijų, pieninga, kaina 190 Eur), 8 mėn ožkytę (kaina 80 Eur). Tel. 8 613 64220.

8 mėn. vokiečių baltagalvių veislės aviną arba keičia į sufolkų. Tel. 8 615 31779.

NUOMA

Įvairaus ploto administracinės patalpos Naujojoje g., Alytuje (buvusiame „Lietuvos draudimo“ pastate, patalpos šviesios, įrengtos, su baldais, kabinetai atskirti stiklinėmis pertvaromis, patogios miesto vieta). Nuomos kaina nuo 3 iki 7 Eur už kv. m. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Gamybinės patalpos Ulonų g., Alytuje (b. pl. 228 kv. m, AB „Astra“ teritorijoje, šildoma dujomis, yra visos miesto komunikacijos, saugoma, aptverta teritorija). Kaina 570 Eur per mėn. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

1300 kv. m patalpas Pulko g., Alytuje (aukštos lubos, 7,3 m, erdvūs pakeliamieji vartai, du tiltniai kranai, dideli elektros pajėgumai, dujinis šildymas, visos komunikacijos, uždara teritorija, išasfaltuota aikštelė). Kaina 2 600 Eur per mėn. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Prekybinės patalpas pusrūsyje, Ugniagesių g., Alytuje (b. pl. 30 kv. m). Kaina 100 Eur per mėn. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Sandėliavimo patalpas Ulonų g., Alytuje (b. pl. 212,40 kv. m, uždara saugoma teritorija, rampa, didelė aikštelė išsukrovimui, taip pat išnuomojamos ir 656 kv. m gamybinės patalpos, kurios gali būti įrengtos pagal nuomininko pageidavimus). 212,40 kv. m patalpų nuomos 1 mėn. kaina 425 Eur be PVM. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Spalio 13 d. RUNDALĖ-RYGA-JŪRMALA

Spalio 20 d. GARDINAS

(Vietų skaičius ribotas! Paskubėkite.)

„Facebook“ paskyroje „Binoras“.

Tel. 8 685 45 171.

REIKALINGA

Darbas įvairaus profilio statybininkams Švedijoje, 10 Eur už valandą. Tel. 8 637 99991.

Siūlome darbą vairuotojams, turintiems C kategoriją ir 95 kodą. Važiuojame į Vokietiją. Darbas tentiniais sunkvežimiais. Tel. 8 655 56743.

Nuolatiniam darbui stalius ar pagalbinis žmogus. Alytus, tel. 8 677 17488.

UAB „PARAMA“ siūlo nuolatinį darbą: MECHANIKUI

Reikalavimai:

- Aukštasis arba aukštesnysis techninis išsilavinimas;
- Kelių statybinių mašinų, mechanizmų bei autotransporto remonto, priežiūros ir darbo organizavimo įgūdžiai;
- Darbo kompiuteriu įgūdžiai;
- Pareigingumas

CV siųsti el. p. info@alytausparama.lt arba registruotis tel. **8 615 14 903.**

REIKALINGAS OPERATORIUS,

atlyginimas nuo 1000 eurų plius motyvacinis priedas. Darbas Varėnos rajone.

Tel. 8 698 73 524.

IEŠKOME VETERINARIJOS FARMACININKO (-ĖS) dirbti veterinarijos vaistinėje.

Būtinai veterinarinis išsilavinimas.

Kontaktinis tel. 8 609 97 785.

REIKALINGA

BIRŠTONE RESTORANUI VIRĖJA(-AS) IR VIRĖJOS(-A) PADĖJĖJA(-AS), turinti(-is) patirties, be žalingų įpročių. Apmokame kelionės išlaidas ir mokame atlyginimą laiku.

Tel. 8 687 53 756.

Komercinės nuo 60 kv. m iki 100 kv. m patalpas biurams 2 a., naujame stikliniame pastate Kauno g. 1, Miklusėnuose, Alytaus r. (ribojasi su „Statetos“ degaline ir „Hesburger“, šalia kelias Alytus–Kaunas). 1 kv. m kaina 3 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Administracinės, komercinės paskirties patalpas Naujojoje g., Alytuje, už parduotuvės „Žuvintas“ (1 a. 38 kv. m, kaina 210 Eur per mėn.; 2 a. 74 kv. m, kaina 210 Eur per mėn.; 2 a. dvi po 15 kv. m, kaina 35 Eur per mėn.). Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Administracinės 114 kv. m patalpas Ulonų g., Alytuje (visiškai įrengtos, 2 a., 6 kabinetai, tinkamas biurams). 1 kv. m kaina 2,90 Eur (be PVM). Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Komercinės patalpas 4 a. pastate Kalniškės g., Alytuje 3 a. – 62,52 kv. m, kaina 110 Eur per mėn. Galimas viso pastato pardavimas, kaina 500 000 Eur. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Administracinės patalpas Naujojoje g., Alytuje (1 a. – 400 kv. m, 2 ir 3 a. – 530 kv. m, pastatas seneniai renovuotas, kiekvienas aukštas turi atskirą elektros apskaitą, patogios patalpų vieta). Kaina 1 a. – 3 Eur už kv. m, 2 ir 3 a. – 2 Eur už kv. m. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Administracinės patalpas Kepyklos g., Alytuje (išnuomojamos įvairaus ploto patalpos 1 ir 4 a., patalpos tvarkingos, su baldais, yra visos miesto komunikacijos, virtuvėlės patalpa). Kaina 1 a. – 3 Eur už kv. m, 4 a. – 2 Eur už kv. m. Tel. 8 698 24231, www.capital.lt

Paskui „Dainava“ ir svajonę — Peru, Kolumbija

Banglenčių pirmtakai – indėnų valtyės Caballitos.

(Atkelta iš 10 psl.)

nant raudonaisiais svogūnais ir aštriais pipirais.

Nors Ceviche kilmė nėra žinoma, yra archeologinių įrodymų, kad jau prieš 2000 metų Močės civilizacijoje indėnai vartojo patiekalą, labai panašų į Ceviche.

Nors Peru virtuvė yra garsi dėl savo aštrių patiekalų, vietiniai gyventojai dievina ir saldumynus – tai liudija ir Inka Kola, itin saldaus „diušės“ skonio limonado populiarumas. Tiesiog būtina paragauti ir lukumosa ledų. Pats lukumosa vaisius – panašus į mango, tačiau turintis ryškesnį skonį.

Patiekalų kainos negąsdina. Gali taikytis į prašmatnesnį restoraną ir įmantresnį meniu, – mokėsi daugiau, bet tikrai ne europietiškomis kainomis. Tačiau gali pasirinkti ir turistams bei vietiniams siūlomą rinkinį, kuriame rasi salotas arba sriubą, antrąjį patiekalą ir desertą arba alaus ar vyno taurę, vos už 3 eurus. Ką bepasirinktum, reikia atkreipti dėmesį į porcijos dydį, – čia jos milžiniškos. Pavalgyti perujiečiai mėgsta.

Pasisotinę išpūdinga Peru patiekalų virtuvė, numalšinkime pažinimo ištroškusią sielą. Jai peno, tikriausiai, nusimato daug, plačiai ir giliai.

Sipanas, Čan Čanas, Močė, Čimu ir dar šiek tiek apie indėnų civilizacijas

Jeigu kiekvieno iš jūsų paklausčiau, ką žinote apie Peru iki ispanų užkariavimo, veikiausiai devyni iš dešimties kalbėtumėte apie inkus. Tą patį iki kelionės būčiau pasakiusi ir aš. Ir jau tikrai nieko nenutuokiau apie Močės kultūrą, dominavusią 100–700 metais šiaurinėje Peru pakrantėje, kuri pripažįstama viena išpūdingiausių senovinių civilizacijų.

Šios kultūros atstovo, Močės valdovo Sipano, kapavietės atradimas 1987 metais laikomas vienu didžiausių pasaulinių archeologinių atradimų. Kapavietėje šalia paties

Turgaus prekystaliai lūžta nuo vaisių bei daržovių įvairovės.

valdovo rasta jaunų moterų, vyrų, vaikų mumijų, šuns, lamų kaulų, iš kapavietės ištraukta 3 tūkst. kilogramų aukso, sidabro, vario, pusbrangių akmenų, keli tūkstančiai vienetų keramikos ir visokių kitokių dirbinių.

Tame pat kalne vėliau atkasta dar dvylika kapaviečių. Kapavietės buvo rastos niekieno nepalietos. Jų nesėjo aptikti kapų plėšikai, tad šiandien galime grožėtis neįtikėtinais turtais ir nuostabią kultūrą. Rasti ekspozitai (tilpo vos dviejų kapaviečių radiniai) saugomi geriausiu visame Peru vadinamame stilingame ir šiuolaikiškame Karališkajame Sipano kapo muziejuje Čiklajo mieste.

Mums pasisekė, nes su mumis

buvo, ko gero, geriausias Peru gidas, kuris nepaprastai kruopščiai ir gan aiškiai pasakojo apie šios didelės šalies didelę istoriją. Žinoma, daugelis detalių pasimirš, tačiau negali nesižavėti anuomete meistryste, kvapą gniaužiančiais artefaktais, kurių svarba greičiausiai dar nesuvokiama. Juk kiekvienas unikalių keramikos ar juvelyrikos fragmentas tau siunčia žinutę apie tuometę kultūrą, religines ir buitines apeigas bei papročius.

Dieną prieš tai aplankėme Truchiljų, trečią pagal dydį Peru miestą. Nedidelis spalvingas jo senamiestis – elegantiškas, švarus ir ramus. Turistų jame nedaug, nes šie paprastai daugiau dėmesio ir laiko skiria archeologi-

nams objektams, kurių gausu miesto apylinkėse. Išpūdingiausias yra Čan Čano kompleksas – iki inkų egzistavusios čimu indėnų civilizacijos palikimas. Čan Čanas yra to meto didžiulio Čimu miesto griuvėsiai, jie teberestauruojami, lankytojams atvira tik dalis griuvėsų, tarsi didelis smėlio labirintas.

Tik įsivaizduokite, Alytaus dydžio (apie 50 tūkstančių gyventojų) miestą tais laikais, kai nebuvo jokių technologijų. Kaip reikėjo jį valdyti, kaip tinkamai pasirūpinti gyventojų poreikiais?..

Labiausiai rūpintis dvasiniais, nes šventyklų statyta daug ir viena už kitą sudėtingesnės architektūros. Itin keista technika pasirodė Huaca del sol, arba Saulės šventyklos, esančios kiek atokesniame Močės slėnyje, statymo technika, kai naujas valdovas savo šventyklą statydavo tiesiai ant senosios, prieš tai ją aklinau užmūrijęs plytomis. Tokiu būdu 4 lygiuose viena ant kitos buvo pastatytos 4 šventyklos, pareiklavusios daugiau kaip 130 milijonų plytų.

Šios šventyklos pastato struktūra yra didžiausia visoje Amerikoje. Įvairių meistrų ženklų skaičius ant plytų rodo, kad prie Saulės šventyklos statybos prisidėjo daugiau kaip šimtas skirtingų bendruomenių.

Aplink Truchiljų netrūksta ir daugiau apgriuvusių piramidžių, pastatytų Močės kultūros klestėjimo laikais. Žiūri į tuos kalnus ir net svaigsti nuo minties, kiek po tuo smėliu tebėra palaidota

kultūros sluoksnių, kokiame gyvenime ir kokio gylio toji kultūra... **Festivalis**

Kultūros sluoksnius atskleisti bandė ir Truchiljo tarptautinis folkloro festivalis. Truchiljas gali pagrįstai vadintis Peru kultūros sostine, – čia nuolatos vyksta įvairių kultūros žanrų festivaliai, konkursai, fiestos, parodos. Tai kartu ir studentų miestas, Truchiljo universitetas vienas garsiausių ir didžiausių ne tik Peru. Milžiniškoje jo teritorijoje ir šiuolaikinis kultūros centras – vienas moderniausių Lotynų Amerikoje.

Neatsitiktinai čia vyko ir vienas iš daugelio miesto festivalių – folkloro festivalis. Šis festivalis, pavadintas „Peru pavasariu“, (Peru rugpjūtis – žiemos pabaiga) vyksta kiekvienais metais rugpjūčio pabaigoje. Šiais metais festivalyje dalyvavo dvylikos šalių liaudies kolektyvai, dauguma, žinoma, Lotynų Amerikos. Europai atstovavo latviai, prancūzai ir Alytaus „Dainava“, Afrikai – Egiptas.

Visų šalių kolektyvai – gana aukšto meninio lygio, ypač žavėjo aistringa ispaniška muzika ir šokiai, prancūzų virtuozai su kūjokais (dainaviškai žada juos būtinai pakviesti kitais metais į savo festivalį). Džiugu, kad „Dainava“, išsiskirdami savo santūria programa, sulaukė daug žiūrovų dėmesio, o festivalio organizatorių buvo įvertinti diplomu.

Inesa PILVELYTĖ

(Bus daugiau)

Truchiljas gali pagrįstai vadintis Peru kultūros sostine, – čia nuolatos vyksta įvairių kultūros žanrų festivaliai, konkursai, fiestos, parodos.

Juozo ŠALKAUSKO nuotr.